

CSURGAY JUDIT

PÁRATLAN PÁRTALAN!

NOVELLÁK

ISBN 978-615-01-1815-4

2021.

TARTALOM

PÁRATLAN PÁRTALAN!.....	3
NINCS BOCSÁNAT!	13
ARRABONA KÖSZÍVŰ DÍVÁJA.....	19
A NAPLÓ	24
DOKTOR SENKI.....	29
A SZERZŐ.....	38

PÁRATLAN PÁRTALAN!

Szandi szótlanul szorította, aztán némán letette a telefont, és mosolyogni próbált. Ügyefogyottan, mert a színlelés, a tettetés, a hazudozás nem az ő kenyeré, nem az ő stílusa volt.

- Semmi baj, kis manó! Ne félj! Csak hát megint kettesben maradtunk. Az a helyzet, hogy többé a Tibi bácsi nem jön hozzánk! - tördelte a tenyerét, s a szavait az újdonsült szingli.

- Micsoda? Ez hogy lehet? - kiáltott fel rémülten Boldi.

- Sajnálom, kicsi! A Tibi bácsi már nem szeret minket. Ne várd! Nem kellünk neki. Nem akar az apukád lenni. Ennyi! - nyelte befelé a könnyeit Szandi. Aztán odalépett a négy és fél éves szeme fényéhez, megsimogatta a barna bozontját, és mélyen a szemébe nézett.

- Ne sírj! Ilyen az élet. Legalább megtanulod. Már most. Ezt nem lehet elég korán kezdeni. Nincs bömbölés, nincs hiszti! Én se pityergek, pedig nekem is fáj.

- Anya! De hát miért? Valami rosszat csináltunk?

- Nem. Legalábbis... nem tudok róla. Sebaj! Lapozzunk! Valószínűleg talált magának valaki mást, csak eddig nem szólt róla.

- De tegnap még...

- Csitt! Az tegnap volt, kincsem. Az élet pedig... nem habos torta. Jegyezd meg! Nincs tovább! Azt kérte, hogy ne is telefonáljunk neki többé. Szakított velünk. Másfajta életet akar. Abba mi ketten nem férünk bele.

- És akkor ki lesz az apukám?

- Hogy ki? Hát, nem tudom, prücsök. Csak annyi biztos, hogy nem Tibi bácsi lesz az. Gyere, kapjuk össze magunkat! Elmegyünk! Mit tudom én, hová! Akárhová! Csak ne búslakodjunk itthon magunkban! Öltözz, csibém!

Boldi értetlenül nézett maga elé. Volt Tibor, nincs Tibor. Volt papa, nincs papa. - Mi ez? Alig egy hónapja még azt mondta: „Mostantól örökre én leszek az apád, Boldika!” És ő ezt elhitte. Komolyan vette. - A felnőttek hazudósak? Kivéve persze a mamát. Ő is szomorú.

- Indulás, gyere!

- A mackóm! Vissza kell szaladnom érte! Neki is Tibor a neve!

Szandinak elszorult a szíve. A gyerek úgy ölelte magához a mindkettejüket faképnél hagyó férfi plüss ajándékát, mintha az maga Tibor volna, akinek a nyakába ugrált, a karját, a kezét szorította, hogy el ne vesszítse soha. Döbbenetes, mire képes egy csöppség, ha súlyos apa-hiánya van.

- Pedig,... akár sikerülhetett is volna! - suttogta Alexandra, miközben tétován lépett ki a tízemeletes panelházból, a fia kezét fogva. Talajvesztettnek, becsapottnak, csalódottnak és megalázottnak érezte magát. Neki is fáj az élet. Nemcsak a fiának. Hirtelen azt se tudta, jobbra-e, vagy balra? De Boldi gyorsan döntött. Balra húzta őt. Nem csoda. Arra van a játszótér, meg a Fagylalt Kuckó is.

Ahogy az óvoda elé értek, Joli néni épp a kapun lépett ki nagy vidáman, széles mosollyal.

- Szervusz, Boldi! Jó napot, Szandika! - kiabálta már messziről.

- Kezét csókolom!

- Jó napot kívánok! Épp a játszótérre igyekszünk.

- Hogyhogy csak így kettesben?

- Tessék?

- Hát a Tibor kedves, hol van? A kis Boldi minden nap emlegeti őt, rengeteget mesél a minta apukájáról. Nagyon örülök, hogy ennyire boldogok, és hogy a Tibor ennyire rendes! Boldi ma is őt rajzolta le, amint új bútorokat hozatott a lakásba, azokat szereli össze, a gyerekek meg játékokat vett! A másik rajzán hármójukat festette le az esküvőn! Gratulálok! Ritkaság ez manapság, nagyon meg kell becsülni az ilyen apukát!

Szandi arca lángvörös lett. Tibor nem hozatott új bútorokat. Esküvő sem volt. A mackó sem új ajándék. Tibor lelépett. Alighanem félre is lépett. Nincs többé. Boldi álmovilágban él. Kitálalt magának egy másik életet, amelyikben Tibor az apja. Füllentett az óvónőnek. Történeteket, eseményeket vizionál, s a fikcióit tényként állítja, de olykor le is festi. - Orvosi eset! A gyerekek krízisbe került! Eltávolodik a való világtól! Hazudik... A kérdés az, hogy mit kell ilyenkor csinálni? Ha most megmondja az óvónőnek az igazat, akkor lebuktatja a „Háry János” nagymesélős kisfiát. Ha viszont nem korrigál azonnal, és belemegy a játékba, akkor ő is a hazugságok foglya lesz. Elkezd, és többé nem bír belőle kijönni. Egyre dagad, duzzad, nő a hamis látszatkeltések halmaza. S mert igaz a mondás, hogy a hazug embert könnyebb utolérni, mint a sánta kutyát, ezért törvényszerű, hogy a csalfa délibáb álmov-sztorik előbb-utóbb mind lelepleződnek. Kártyavárként omlanak össze, s a füllentések lavinája végül betemeti az elkövetőket. - Igen, cselekedni kell! Azonnal. S az „irány” nem lehet kétséges.

- Joli néni, drága! Épp most derült ki, hogy a Tiborral sajnos baj van. Szerdán beugranék a fogadóórájára, és elmondom, hogy mi a helyzet. Jó lesz így? - vágta ki magát Szandi a becsület-szakadék széléről.

- Természetesen! Hát, persze! Jaj, de nagyon sajnálom! Annyira örültem! A Boldi meg magácska is megérdemelte volna, hogy végre révbbe érjenek! - sopánkodott a gyermektelen vénkisasszony, aztán a közel száz kilójával elhőmpölygött.

- Akkor... szerdán! - Ebben maradtak.

Nesze neked édes élet, vanília fagy, játszótéri ramazúri! Egyfolytában csak a pofonok jönnek. Egyre savanyúbb lett minden. Pedig karnyújtásnyira volt már a boldogság. Látszólag...

Ezen a napon a kedves, közeli játszótér sem volt a régi. Egyiküknek sem. Sebit keresték, Boldi legjobb barátját. De hiába. Hiányzott. Úgy, mint Szandi meg a fia életéből minden, amiért reggelente felkelni érdemes.

Szandi nézte a hol mászókéra csimpaszkodó, hol homokozó, hol hajóhintázó utódját, aki pont annyira nem találta a helyét s a kedvét, mint ő. Azon tűnődött: hol rontotta el? Hibázott? Vagy csak nem volt szerencséje? Ki a bűnös? Ki tehet erről? Ő?

Ez a nap a bizonyos „fél pohár víz” esete volt a csonka család életében. Attól függ, honnan nézzük! Élete Nagy Álma megvalósult. Boldizsár megszületett. Itt játszik. Lakása is van. Csak épp az újakezdés siklott félre. Strobl Tibor cserbenhagyta, becsapta. Örülnie kellene annak, amije van. Ma viszont ő inkább a hiányt siratja. Szakított. Elment. Vége. S a legborzalmasabb az, hogy a gyerekek ugyanúgy fáj, mint neki. Esetleg... még jobban.

Szandi érezte, hogy ez így tovább nem mehet. Társat, apát keresett, és félresiklott minden. Zsákutca lett kettejük élete. A sajátjával bárki kísérletezhet. Azt mindenkinek jogában áll elrontani. De a gyereket - nem! Annak nem szabad soha többé ekkora fájdalmat okozni. Hiszen még az előzőt sem heverte ki...

Boldi a mérleghintán játszott. Úgy érezte, ideje neki is mérleget készítenie. S valóban el is indult a gyökerektől, a kályhától a nagy hibakereső útra.

A bajok akkor kezdődtek, amikor ő még tíz éves sem volt, s a szülei elváltak. Testvére nincs. „Osztozkodás” sem volt. Mégis az édesapjához került, ami Magyarországon igen ritka, mint a fehér holló. A gyermeket szinte mindig az anyának ítéli a Bíróság. Az ő esetében kivételt tettek. Miért? Talán lemondott róla az anyja? Beteg volt? Vagy munkája nem volt? - Nincs válasz. Homályos. Máig nem derült ki a valós ok. Az apja gyorsan újra nősült. Ez is kissé furcsa. A második házasságából fia született. - Igen, ez döntő fordulat volt az életében! A féltestvére okozta ezt benne... Elkezdett vágyódni egy kisbabára. A szeretetre. A családra. Az összetartozásra. Mert benne és körülötte széthullott minden. Az anyjának ő nem kellett. Az apja a fiával volt elfoglalva. Feleslegesnek, tehernek, nyűgnek és koloncnak érezte ott magát. Megtűrt, kinézett senkinek, akit, mert kiskorú, nem lehet kidobni, eldobni, lepasszolni. El volt, mint a befőtt a spájzban. Hogy mi van vele, az senkit sem érdekelt. Pontosabban, még ennél is cudarabb volt a helyzet. A mostoha anyjával leplezetlenül, nyíltan, és szívből utálták egymást. Szóváltások, replikák, övön aluli megjegyzések, gyilkos szemvillanások, szurkapiszkák, meg miegyebek. Napról napra fogyott körülötte az oxigén. Már félúton hazafelé forgott a gyomra. S ha meglátta a mostoháját! Egyből elment még az élettől is a kedve. Na, de a féltestvére! Őrá másképpen nézett. Nem a testvért szerette benne. Nem is az apja fiát, hanem a kisbabát! Ő inspirálta a Nagy Tervét. Viszont három évnél nem bírta ott tovább. Elmenekült a keresztszüleihez. Ott sem örültek neki. Igaz, nem is dobták ki. Érezte, hogy ő nem kell senkinek. Mindenütt felesleges. S ez roppant megalázó, elviselhetetlen helyzet. Tönkreteszi az embert, meg az önbecsülését is. Jogos volt a felháborodása, a kétségbeesése, a lázadása. Ez ellen valamit tennie kellett. Gyermekfejjel is. Okkal érezte úgy, hogy egyedül van, mint a kisujja, s a széllel, a világgal megy szembe. Nincs senkije. Nincs otthona. Nincs családja. Nincsen pénze. Nincsen... semmije. Ebből a veszett fejsze nyele helyzetből most, évek múltán, utólag is csak ezt az egyetlen egy kiutat látja. Azt, amelyikre rálépett. Logikus volt. Ha ő se Budapesten, se Nagykovácsiban nem kell senkinek, akkor ... majd alapít egy saját családot! Ott már nem lesz felesleges. Értelme, haszna lesz az életének.

Tizenöt éves fejjel - mint egy szeretet-koldus, - menekülni kezdett. Nem vitás, hogy tudatosan „vadászatba” kezdett, mert a terve valóra váltásához egy fiú, egy leendő apa is kellett. Tény, hogy furcsa helyzet volt ez. A vele egykorúak mind iskolába jártak, csak a tanulással foglalkoztak. Ő viszont kamasz fejjel az anyaságra készült. Sietve. Mert oly magányos volt, hogy nem bírta már tovább. A kapkodás egyetlen oka a szeretet-éhsége volt. Lelki társat talált a híres költőben, aki ugyanúgy érzett, mint ő. Megjegyezte a szavait. Ez lett az új életének a mottója.

„Szeretném, hogyha szeretnének,
S lennék valakié,
Lennék valakié.”

Alexandra valósággal a megszállottja lett ennek az érzésnek. Család... Igazi! Végre tartozni valakihez. Szeretetet adni, és kapni. Szeretni, és szeretve lenni. Fontossá válni. Másokról gondoskodni, értük élni. Megbecsülést szerezni. Teljes emberi életet élni. Erre vágyott. Határtalanul, mindenre elszántan, tette készen, s gyermekfejjel is felkészülten.

A keresztszülőkhöz költözése valójában kudarc volt. Csöbörből vödörbe pottyant. Ott is ugyanaz volt a „hiba-képlet”. Ám a sors gondoskodott arról, hogy ebbe a lépésébe mégis csak

értelmet vigyen. Ott ismerte meg Lacit. Magas, deltás srác volt. Pontosan a férfi ideálja. És tizenhét éves. Hibátlan a korkülönbség is. Szakmája nem volt, de autószerelőként dolgozott, így némi jövedelme is volt. - Igen, a szerelemre is vágyott! Társra. Férjre. De a valódi célja a baba volt. Ha van egy gyerekem, akkor ő biztosan az enyém! Elhagyhat bárki, de vele akkor is örökre összetartozunk! - gondolta. S ez a lényeg! Ha ketten vannak, már az is egy család. Picike és csonka, de... mégis az! S akkor ő már nem él hiába. Van kiért, miért küzdenie. Többé nem céltalan a létezése. Tény azonban, hogy Lackóval ők valóban nagy szerelemben estek. Ez kapóra jött. Az érzés nem volt hazugság. Laci volt az első szerelme, az első férfi az életében, bár még mindketten kiskorúak voltak. - Hogy hová siettek? Hát, a boldogság felé! - Mindketten ezt válaszolták önmaguknak.

Szandi az eszével tudta, hogy tizenöt-tizenhat éves korban egy jól nevelt átlagos lány az iskola lépcsőit, meg a padjait koptatja. Anyasággal, terhességgel, szüléssel, családdal, felelősségvállalással legfeljebb csak a rémálmaikban foglalkoztak. Tisztában volt azzal, hogy ebben is ő „a kivétel”. Nem vitás, hogy az ötletet a féltestvére, s az apjánál töltött három borzalmas esztendő végigkínlódása adta. Látott és végigszenvedett mindent. Szoptatás, füröszítés, pelenkázás, gondozás, tanítás, olykor betegség, orvoshoz futkosás, altatás, dajkálás. Figyelt és tanult. Felkészült. Az ereiben érezte, hogy... menni fog! Szóval, a Boldi tényleg nem „baleset” volt. Tudatosan akarta és várta. Mielőbb. Egyedül döntött. Kimaradt az iskolából és abbahagyta a vívást. Ez a sport volt az egyetlen hobbija, fogódzója, ami enyhítette a keserűségét. Az edzéseken legalább figyeltek rá. Jobban, mint a huszonnyolc-harminc fős iskolai osztályokban. De kifejezett tehetséget, versenyzési esélyeket a párbajtőr vívásban sem tudott felmutatni. Szürke, szegényes, kilátástalan, reményvesztett és bukdácsoló volt az egész sivár, feleslegesnek bélyegzett élete. Csak a korán jött szerelem, meg a Nagy Terv élte.

Szandi győzelemként ünnepelte azt a napot, amelyen végre várandós lett. Így már esküvő is lehetett. Persze, semmi nem ment simán. Ez sem, mivel nem volt még tizennyolc éves. László szülei sem lelkendeztek. Elsietettnek tartottak mindent. Az ő szemszögükből nézve az eseményeket, olyan nagyon senki sem csodálkozott ezen. Az egyetlen fiuk még szakmát sem tanult, és máris apa lesz! Minek? Igáslónak? Még élhetett volna szabadon, kötöttségek nélkül! - Így mondták. S a kismamának ez is rosszul esett.

Szandi négy hónapos terhes volt, amikor az esküvőre sor kerülhetett. Egyszerű szertartás volt. Kissé molett, szőke, selypító anyakönyvvezető adta össze pihegve őket. „Lekente” a szabvány szöveget. Egy megesett kislányt látott, akit egy csirkefogó teherbe ejtett, s most gyorsan papír kell, mert a magzat már négy hónapos lett! - Igen, a látszat olykor csal. Nem is keveset.

Február volt. Odakint még javában tombolt a tél. Fagyos lett a friss család körül minden. Szandi mégis reménykedett. Pedig a családi konfliktusok száma a hőmérséklettel ellentétben egyre csak emelkedett. - Hová is menjenek? Laci szülei elzárkóztak. Akkor... az ő édesanyját kell megpróbálniuk. Vett egy nagy levegőt, és bekéredzkedett a párjával, s a leendő gyermekével együtt - a mamához. Nem örült, de hangosan nem is veszekedett. Ellenzett mindent. Elvárta volna, hogy a lánya először fejezze be a tanulmányait, s csak utána babázzon. Legalább érettségizzen le! Nyolc általánossal örökre elveszett ember lesz. Ami gyerek nélkül is csak döcögve ment, mert tényleg nem ő volt az iskola ásza, az hogyan sikerülhetne napi huszonnégy órás anyai „szolgálat” mellett? Mi lesz így belőle? - Az édesanyja ezt kérdezte. S hogy szeretetre, családra, otthonra vágyik, azt a kismama hiába fejtegette.

Múltak a napok, a hetek, a hónapok. Szandi gömbölyödött, s a háztartásbeliek vegetáló, vontatott életét élte. Főzött, mosott, takarított, férjet várt, és dédelgetett. Gondolatban pedig... már babázott. Alapvetően boldog volt. Ezt várta, erre vágyott. Ám két nappal Boldi születése előtt beütött a mennykő. Derült égből villámcsapás! Lacit váratlanul behívták katonának. Pont most! Ez bizony, nem hiányzott. Rádásul messzire került otthonról. A határszélre, Sopronba.

Így aztán alaposan összekuszálódott minden. Az a parányi rend is, amit nagy nehezen végre teremtetett az életében.

Boldi születésekor senki sem volt Szandi mellett. Mindkét részről duzzogtak a családok. A papa meg épp katonai alapkiképzést kapott. S az újdonsült anya mégis határtalanul örült. Sőt! Boldog volt! A csöpp fia a mindenséget jelentette neki. Egészséges és szép csecsemője született. Életében most először teljesült egy álma. A legszebb, ami csak lehetséges. Anya lett...

Amint lábra tudott állni, Sopronba telefonált a férjének. De vele nem beszélhetett. Csak üzenetet hagyhatott, s másnap levelet küldhetett. Pénzért ugyan, de egy nővér segített. Ő vitte a postára a levelet.

Szandi döbbenettel vegyes boldogságban úszott. Kiskorú volt még. Lenézték. Úgy bántak vele, mintha leányanya lenne. S bizony, az apuka tényleg nem jött, mert nem jöhetett. A szülei rövid, savanyú látogatásában nem igazán volt köszönet. Nem ilyennek képzelte „a nagyszülők túlradó szeretetét, felhőtlen örömét”. - Vagy ez csak a filmekben létezik?

Boldi négy hetes volt, amikor Laci kimenőt kapott, s végre a fiával először találkozhatott. - Örület! Hát ilyen a katonai fegyelem? Egy apa egy hónapos korában láthatja csak legelőször a gyermekét? Ott nem emberek dolgoznak? A katonaságnál nincsenek családok? A hazát így védik? De abban családok meg gyermekek is élnek. A katonának fia születik, és nem engedik haza? Egyetlen napra sem? Szandinak ez sehogyan sem fért a fejébe. De ellene tenni semmit sem lehetett.

A percet, amikor Laci először a kezébe kapta Boldit, s ügyetlenül fogva, gügyögve bemutatkozott a csöppségnek, s elmondta, hogy itt a papa, sohasem felejtí el... Csak hát a kimenő mindössze negyvennyolc órás volt, beleértve a Budapest-Sopron távolságot is, oda-vissza. S az elválás a röpke családi idill után maga a pokol lett.

Szandi minden nap úgy érezte, hogy elvesz, ellop tőlük valami megismételhetetlent, visszafordíthatatlant a katonaság. Nagyon haragudott. Lacit elválasztották a fiától, a feleségétől, a családjától. Nem láthatta és nem élhette át azt, amit anyaként ő percenként megkapott a sorstól. Felháborítónak tartotta, hogy papíron férje, s a fiának apja van, de „hivatalból” távol tartják a családjától. Nem méltányolják a helyzetét. A csöppség apát, ő pedig férjet veszített, hosszú távra. Magányos szinglit, leányanyát csinált belőle a katonaság, s ezt képtelen volt megbocsátani. Minden értelemben nagy szüksége lett volna az élete párjára. Fedél volt a gyerekekkel a fejük felett. De egyéb segítséget sehonnan nem remélhetett.

László másfél évig volt katona. Szandi úgy hitte, ha ezt kibírják, végigcsinálják, akkor utána már egyenesbe jönnek, s végre valahára igazi család lesznek. Ehhez természetesen saját lakás is kellett. Nem élősködhetnek örökké valakinek a nyakán. Ráadásul úgy, hogy amúgy sem látják szívesen sehol a „tini-családot”. Ezért az újdonsült anyuka a fejébe vette, hogy mire a férje leszerel, addigra kitalpal maguknak egy lakást. Akármilyen picike is lehet, nem számít. Csak az övék legyen! S közben naponta fotóz, első hangokat magnóra vesz. Hadd örüljön a kisfiának a katona apa! Nem volt éppen olcsó mulatság, na de mi lehet ennél fontosabb? Visszahozhatatlan, pótolhatatlan pillanatok ezek. A gyerek, mint a gomba, hirtelen nő. Egy-szer csak felnőtt lesz. Szandi még így is valósággal rettegett, nehogy lemaradjon valamiről. Mindennél fontosabb volt számára a gyerek, s a „Boldi fejlődése” című album, meg a Napló. Az életét tette fel rá, hogy mindkettő tökéletes, hibátlan és teljes legyen.

Mint a rakéta, úgy szárnyalt a magányos szingli Szandi mama. Ment, kilincsel, kért, érvelt. Ha kidobták az ajtón, visszament az ablakon. Lerázhatatlan volt. S lön csoda, a pöttöm szükséglakás meg is lett! Nagy volt az öröm. Egy-két napra. Utána minden félresiklott, odalett. Laci leszerelt, és ... történt vele valami. Kezdett kimaradozni. Egyre később járt haza.

Talált magának mást. Talán mégsem volt még felkészülve a felnőtt apás-anyás családos életre.

Szandi nyelt, egyre csak nyelt. Tudta, hogy a gyerekek apa kell. Elkövetett mindent, hogy a házasságát megmentse. De már nem lehetett. Lackó nőtt is, ivott is. Eltávolodott. Elzüllött. Kiütközött belőle a Borsos-vér. Már se Boldi, se ő nem volt biztonságban mellette. - Nincs tovább. Veszélyes lenne. Egy szörnyű éjszaka után gyorsan összecsomagolt, fogta Boldit és elmenekült. Ott hagyta a szükséglakást, amiért véres verítékkal megküzdött.

Hűvös őszi reggel volt. Hideg, éles északi szél cibálta a fákat, s a háztetőket. Kisírt szemekkel, kis csomaggal, s a kisfiával neki indult a világnak. Kockázatos volt, de úgy döntött, hogy először az édesanyjához megy. Hátha megéri, s befogadja őt a kicsivel. Így is lett. Pedig a mama előre megmondta, hogy ez így lesz. S lám, igaza is lett.

Szandi tizenhét évesen ott állt egy szál magában a fiával, s benyújtotta a válókeresetet. Ami ezután következett, az maga a pokol volt. Sehol sem akadt a rokonságban „kétszemélyes hely”. Nem igazán voltak gazdagok. Szűkösen éltek minden értelemben. De látták, hogy nagy a baj. Nem hagyták őt a kicsivel cserben. Segíteni akartak. Segítettek is.

Ettől kezdve olyan volt az életük, mint egy szigorú iskolai órarend. Szabályosan be volt osztva, hogy mikor, kinél alhatnak. Az újpesti nagymamánál például a spájzban volt csak annyi hely, hogy beférjen egy pótágy. Rémes volt... Más talán beleőrült volna ebbe a káoszba. Szandit viszont az éltette, hogy talán lesz majd jobb is. S amit elveszített, azért újból ringbe, s harcba szállt. Lacit kivéve. Ment, ameddig csak vitte a lába. Ott volt minden illetékes minden egyes fogadóóráján. Eszeveszett elszántsággal hajtotta a lakást. Szívósan, keményen és rendületlenül, mintha az életük függne tőle. Lakás, vagy halál. Már-már így fogta fel az életet. Ahányszor elutasították, annyiszor nekifutott újból. Emellett járta az utcákat és összeírta az üres lakások címeit is. Végül ezzel a listával védte ki a hivatal packázásait. S egy szép napon - sikerült! Megszerezte a második szükséglakást is. Óriási eredmény volt ez. S mert titkárnői állást is kapott, erőteljesen önállósodott. Végre a saját lábára állhatott. Eltartotta magát, s a fiát. Saját fedél volt a fejük felett. Dolgozott. Családfenntartó lett. De ára is volt mindennek. Az állást azzal a feltétellel kapta meg, hogy azonnal tanulni kezd és mielőbb érettségi vizsgát tesz. Ez nagy kihívás volt. De eleget tett a feltételeknek. Újból iskolás lett. Munka mellett, levelező tagozaton, valóban leérettségizett. Hálás volt mindenkinek, aki vigyázott a fiára, amíg tanult vagy vizsgázott. A siker presztízskérdés lett. A munkahelyét nem veszíthette el. S megértette azt is, hogy minél képzetebb, annál többet kereshet. Nyomorogni többé nem akart.

- Nyolc általánossal az ember kicsit hülye marad. Ma már ez kevés! - mondogatta, s komolyan is gondolta. Ahogyan azt is, hogy tanulás nélkül a rohanó, gyorsuló világban, Boldinak nem tudna segíteni még a leckeírásban sem. Szégyenkezne. De mindennél jobban az bántaná őt, ha a fia pironkodna a műveletlensége miatt. Tanult, küzdött, fáradtan is írt, olvasott, hogy megfeleljen. Titkárnőnek, anyának, diáknak, háztartás-vezetőnek, mindennek és mindenkinek. Nem volt könnyű... De ennél is nehezebb volt megértenie a volt férjét. László teljesen eltűnt az életükből. Boldi nem ismeri a saját édesapját! Nincs egyetlen emlékképe sem róla, és ez borzasztó. De nem az ő hibája.

Végiggondolva a göröngyös utat, Alexandra úgy érezte, hogy nyugodt lehet a lelkiismerete. Elképesztő, amit végigküzdött, amit a semmiből megteremtett. Kemény áron, de mindent meg tud adni a fiának. Egyet kivéve. Apát nem talál. László után Tiborral is így járt. S lám, a gyerek összeomlott a szakítástól. Múlt héten a másik óvónő, a Mancika szólt, hogy a Boldi állandóan az apjáról mesél mindenkinek. Dicséri, isteníti. Hosszan ecsetelte a társainak, hogy a papája elvitte őt az Állatkertbe, új nadrágot is vett neki, s a fiókját is megjavította. Holott nem létezik semmiféle apa. Mindezt ő, a „mindenes” anya csinálta. Nem szólt semmit a gyerekeknek. Aggasztó, hogy nem kóros dolog-e ez. Ugyanakkor be kell látnia, hogy rengeteg

hányattatásnak tette ki a fiát, önmagával együtt. Talán emiatt van. Otthon is legendákat mesél a társai papáiról. Pedig csak egy-egy pillanatra látja őket. Talán az fáj neki, hogy ami körülötte az összes többi gyereknek van, neki az nincsen. Mert így hozta az élet. S ez a csöpp gyerek ebbe képtelen beletörődni. Ezért talál ki egy elképzelt apáról mindenféle történeteket. Pedig semmiben nem szenved hiányt, s a helyzetnek pozitívuma is van. Neki fiatal mama adatott, aki sohasem lesz konzervatív szülő, olyan, aki képtelen volna a gyereket követni. S biztos abban is, hogy ami az életükben rossz volt, arról nem ő tehet. László és Tibor hibázott. Az ő küzdelme emberfeletti lett. Huszonöt évesen annyi megpróbáltatás érte, hogy a lelke edzettségében már biztosan felér egy negyven évessel. S bár elhagyták, megcsalták, becsapták, mégis derűs, fiatalos, vidám. Tud hinni, bízni és remélni. S önbizalma is van. Érezte már, hol vannak a határai. Megoldott, megtapasztalt, átélt kemény helyzeteket. Tudja már, hogy mi az élet. S hogy ha kell, akár a jég hátán is megél. Mindenre képes a fiáért. Boldi az élete értelme, a háterszága, a mindene. Első perctől fogva egyedül nevelte, pedig nem így tervezte. A gyereknek csak ő van, meg a rokonság. László nem kíváncsi rájuk. Lelépett, leírta őket. Tiborban a történetek ellenére megbízott. Úgy hitte, ő lép majd László helyére. De elment. - Két férfi, két súlyos kudarc, két fájdalmas emlék. Két kísérlet. Két ígélet. Két csalódás, két cserbenhagyás. Boldi a másodikba csaknem belebetegedett. A harmadikat aligha élné túl. Egészséges pszichével biztosan nem. Tehát megint nehéz döntést kell hoznia. Nincs keresés! Nincs újabb próbálkozás. Amíg Boldi felnőtt nem lesz, addig biztosan nem szabad... Szerdán a fogadóórán az igazságot kell majd mondani. Nincsen szégyenkeznivalója. Megpróbálta, de nem ment. Most már világos, hogy a fiának igazából mire is van szüksége. Biztos pontra, állandóságra, őt egyedül nevelő anyára. Csak így tudja megvédeni az újabb krízisektől, csalódásoktól, lelki sokktól. - Huszonöt éves! És... redőnyt le! Semmilyen csábításnak, trükknek, gyengeségnek nem dőlhet be! Soha többé nem lesz senkinek a játékszere! Se a gyerek, se ő nem kísérleti nyúl. Elég volt a sebekből! Nincs még egy esély. Nincs utolsó próbálkozás. Vége! Ha Antonio Banderas vagy Brad Pitt jönne szembe vele, akkor is! Nehéz lesz, de nem lehetetlen! Áldozat? Lemondás? - Igen. A gyerek érdekében. Mert, ha tovább keresne, nem kizárt, hogy átjáróház lenne mindkettejük élete. Megint jönne valaki. Boldi ismét reménykedne. Aztán a férfi megint tovább állna, lelépne. Soha többé nem szabad kockáztatnia. Akkor sem, ha ötven-ötven százalék, hogy előbb-utóbb sikerülne. Pedig,... szép lehetett volna. Tartozni egy férfihoz is. Teljes családban élni. Feleségnek, társnak lenni. Valakivel hármasban együtt boldogan élni. De hol is keresné ő a tűt a szénakazalban? Nem szabad.

Szandi szólt Boldinak, hogy lassan indulni kell haza. Elszaladt az idő. Sokáig merengett, de legalább a legfontosabb döntést meghozta a jövőre nézve. A fogadóórán már nem lehet őt zavarba hozni. Mint egy orvos, felállította a diagnózist, s hozzá a gyógymódot. Habár ez nagy lépés. Otthon még egyszer alaposan meg kell fontolnia mindent.

Alexandra tisztán érezte, tudta, hogy fordulóponthoz érkezett az élete. A játszótéren a múltját, s a jelenét elemezte. Odahaza a jövőjét veszi górcső alá, s hozza egyenesbe. Pontosabban, nagyon úgy fest, hogy „tabu-törvényt” kell alkotnia és véglegesítenie - önmagának, a csonka családjának a stabilitása, a csalódott fia, és a saját összetört lelke védelmében. Boldinak uzsonnát készített, s a tévében mese-csatornát keresett, s hozzá jó adag Lego játékot is kitett. Rövid időre bár, de kivételesen egyedül akart maradni önmagával. Bezárkózott a parányi fürdőszobába. A tükörben tündöklő huszonöt éves énjét, saját magát pásztázta. Hosszú, szőke-göndör haját, búzakék mandulavágású két izgatottan csillogó szemét, szépnek mondott arcát, s távolabb lépve, az óriás-tükörben az egész formás, sportos, karcsú alakját. - Jó! Kívülről csaknem tökéletes. Egész megjelenésében mostanra kivirult, kiteljesedett. A huszonöt éve valami olyasféle virágra emlékeztette, amelyik épp mostanra érte el a csúcsformáját. Bimbózott, szirmokat bontogatott, majd egyszer csak kinyílt. Pompázik, szépséget, kecsességet, teljességet sugároz, virul, vonz és tündöklő. Tökéletes! Kiváló arra is, hogy magához

csábítsa a mézgyűjtő méheket, a bókászó bogarakat, s a szúrós darazsakat. Készen áll - mindenre. Ki- és beteljesedett.

Hosszasan nézte magát a tükörben. Már nem Tiborra és nem a szakításra gondolt. Most először nem rohant, nem sietett. Nagy döntés előtt állt. Pár percre visszavonul, megpihen, meditál. Nyilvánvalóan útelágazás előtt áll. Döntenie kell, s többé hibázni nem szabad. - Nyit vagy bezár? Hogyan tovább? Kétszer is megégette magát. László és Tibor után harmadikat keresni, próbálni nem akart. Várakozás, válogatás, vadászat, választás, ismerkedés, randevúzás, rácsodálkozás, szerelem, szép remények, együtt töltött gyönyörteli órák, életre szóló tervek, komoly ígérek, balga remények, csalódások, csúsztatások, s utána megint be-robban, mindent feldúl, fenekestül felforgat - az újabb szakítás. Szerelem? Talán csak pillanatnyi kémiai vonzás. Csalóka, csalfa délibáb. Lila ködös kába, kusza kapaszkodás - a semmibe. Szerelem... Ől, butít, nyomorba dönt! - Így mondják. S hogy meddig tarthat? Egy-két évig? Netán háromig? Ki tudja. Utána jön az eszmélés, a kiábrándulás, és legjobb esetben a megszokás, a beletörődés. Ő megint odaadná mindenét. A lelkét, a szívét, összes gondolatát, érzését, egész testét, egész lényét. S aztán a másik, mint elefánt a porcelán boltban, összetöri, megint meggyötörné, megalázná, kisemmizné, szerencsétlen vesszé tenné őt. „Befektetni” valakibe - kockázatos. Eszébe jutott a dal. „Mit akarsz a boldogságtól? Belehalnál, ha véget ér!” - Nos, igen. Pedig lehetett volna még próbálkozni. Ha felveszi a legjobb ruháit, szettjeit, egészen jó esélye volna a „szerelem-piacon”. De tízből legalább nyolcszor csak alkalmi kapcsolat, futó kaland, fellángoló flört keveredett volna ki az újabb veszélyes neki-futásból. S a gyerek... erre rámenne. Ahány férfi belépne az életükbe, Boldi mindről azt hinné, hogy „megvan!” Ő az! Itt az új, az igazi, az örök életre szóló papa. S mint a mókuserékben, kezdődne mindig minden előről. - Randevú. De közben ki vigyáz Boldira? Hát, még így se képes utolérni magát! Állandóan időhiánnyal küzd. Hogy rohangáljon ide-oda, fodrászhoz, sminkelni, új cuccot venni, „jó fej, jópofa”-stílusú első meg második randevúkra, miközben bevásárolni sem volt ideje, vacsorát sem főzött, s egyébként is, már tegnap óta szalad a konyha? Amúgy is fárasztó, és több, mint két esélyes az összes effajta mutatvány. De, ha az elején sikerülne is, mi történne utána? - Bemutatás. Gyerek-barátkozás, viháncolás. Gyertyafényes vacsora - otthon. Romantika, és apa-férj lassózás titokban, vagy épp a gyerek szeme láttára. Reszketés a „zsákmányért”. Mert sok a vadász és kevés a foka. Aztán... reménykedés, alkalmazkodás, ismerkedés, kompromisszum-keresés. Eljegyzés meg esküvő-várás, netán finom siettetés. Összeköltözés. Majd, mint a Karády-dalban, következik a „hamvadó cigaretta vég”. Őt is égve, lángolva dobnák el újból,... a fiával együtt. Ennek a matematikai valószínűsége? - Ki a fene tudná ezt megmondani! De biztosan több, mint ötven százalék. Azaz: kockázatos. Bizonyos értelemben maga a lélektani orosz rulett. Veszélyes... Boldi újból krízisbe kerülne, fantázia-világba menekülne.

Állítólag, ha Isten bezár egy ajtót, akkor hamarosan kinyit egy ablakot. Lehetséges. Jött Laci. Ő volt az „ajtó”. Utána betoppant a Tibi. „Ablakként”. S a szerencsétlen gyerek ebbe belebetegedett. - Hány „ajtó-ablak sztori” állhat egy huszonöt éves, kívülről nézve tipp-topp vonzó nő előtt, aki belül legalább negyven esztendő és a múltjából egy kisfiút is cipel a hátán? - De mondjuk, hogy idővel akadna valaki, aki rendes, becsületes, jóképű és épp szabad! Ki mondja meg előre, hogy nem kalandot, flörtöt, alkalmi szexet, unaloműző játszadózást, kizsákmányolást akar, hanem valóban tartós együttlétre nagy Őt, igazi társat keres? - Hány évre is? Örökre? Jóban, rosszban? De meddig tart a tényleges testi-lelki vonzalom? Hol a töréshatár, amely után kifelé kacsingatás, elvagyódás, majd az összebútorozást felváltó civódó, marakodó osztozkodás, szétröppenés vet véget az idillnek? Sajnos úgy tűnik, hogy az „örökre” szóló igaz esküvések kizárólag a szakítások, a válások esetében érvényesek. Lehetséges, hogy a mai gyorsuló világban már minden férfi-nő kapcsolat valójában csak egy intermezzo, egy röpké epizód? Hirtelen fellángolástól vezérelt bizonytalan időtartamú elköte-

leződés, amelyet legkevesebb kétharmad arányban elszürkülés, kapcsolat-kiürülés után is fenntart valamiféle kényszer, megszokás, netán az anyagi függőségbe való beletörődés, avagy a lángolásból tompára szelídült langyos szeretet? Ha minden elmúlik, elromlik egyszer, akkor mi értelme van belevágni? Habár nehéz dolog ez. Élünk és meghalunk. Mindannyian halálra születünk, és mégis akarjuk a ránk szabott földi létet. Az elmúlás tudatában is. Ebből az következne, hogy merj! Keress! Kutass! Vágj bele! Bátraké a szerencse! - Meg a bukás, a csalódás, a válás is. - Igen. Ahol gyerek van, egy vagy több, ott fontos a családi összetartás, az anyagi, meg a lelki biztonság. De... milyen áron? Ha idővel már eltávolodtak, elhidegültek egymástól, s a félrelépéshez csupán a megfelelő alkalomra várnak, akkor van-e értelme az önmeg a partner-becsapásnak? Válni nemcsak papíron lehet. S létezik a társas magány fogalma is. A közös fészekből bírósági iratok nélkül is lehet idegen hely, sőt riasztó, zajos, viaskodó, veszekedő vipera-tanya is. Mintha... manapság rosszul működne az emberi kapcsolatok. Tisztelet persze, a kevés tiszta, becsületes, önérdék-mentes kivételnek. S mintha már jó ideje sorra-rendre befuccsolnának a hosszú távúnak szánt férfi-nő együttélések is. Valahogy... nem működik a dolog. Álmok, vágyak, biológiai ösztönök rabságában rémülten fuldokolva kínlódnak, vergődnek az emberek. - Vagy mégsem? Egyiknek sikerül, a másiknak nem? Hol a boldogság mostanában? Melyik családban, melyik otthonban? Hol az a ház, mozi, étterem, vagy bár? Mennyit ér minden áron párban élni, párt keresni? Mennyit ér egy férfi? És egy nő? S ki a fontosabb? Egy társ, egy férfi, vagy a fia? - A válasz nem lehet kétséges. Boldi még egyszer nem élheti át ezt...

Szandi hosszan nézte, kritikusan fürkészte magát a tükörben. Elégedett volt. Lehetett is! Sehol egy ránc, sehol egy szem környéki szarkaláb. A nehéz múlt gyötrelmes viszontagságait akár le is tagadhatná. Külső nyoma ennek nincsen. De legbelül! Ott annál több. Csakhogy manapság a külsőségek, a látszatok a fontosak. A férfiak is ezek alapján döntenek, szaglásznak, szimatolnak, vizslatnak és vadásznak, akár a falkában élő kutyák. Pedig,... a látszat olykor csal. Izzó, izgató, valóban vonzó érett, huszonöt éves, ereje teljében lévő csábító szőkeség képét látta viszont a fali tükörben. Semmi kétség, jó eséllyel indulhatna ismét harcba - hódítani, szívet rabolni, újabb férfit elvarázsolni, lábáról levenni, kényeztetni, magához láncolni! És még valóban előtte a nagybetűs Élet. Úgy érezte magát, mint egy szál viruló vörös rózsza, amelyik épp most pompázik. Tökéletes. „Kirobbanó formában van”, a kereslet-kínálat könyörtelen piacán is topon volna. Mégis kiviszik a temetőbe, leteszik egy sírra, és hagyják elhervadni, elszáradni, elpusztulni, meghalni. Ideig-óráig dacolhat a természet erőivel. Utána kénytelen megadni magát. Vagyis, ne szépítsük a dolgot, a mostani döntése arról szól, hogy valóban élve temesse-e el magát? Röpké, kérész életű, tiszavirág tartamú ál-boldogság, néhány nap vagy hét örömei után vállalhat-e újabb hideg zuhanyt, pofont, megalázó szakítást, váratlan ki- és eldobást? - Mondjuk, arra a divatos szlogenre hivatkozva, hogy ő is csak ember, és egyszer él! Neki is jár némi boldogság. Anya, de egyúttal nő is, méghozzá a fénykorában. Ahogyan anno iszonyúan vágyott egy babára, ugyanúgy jöhet egy pillanat, amelyben ugyanezt érzi - egy férfi ölelésére, fizikai közelségére, testére és szívére vágyva. Elvégre nem lehet örökké kizárólag „anya-robot!” Csak munkaerő, csonka családot fenntartó Rambo-harcos, akit kőkeménnyé, kőszívűvé edzettek a kudarcok. - Vagy mégis ez lenne a megoldás?

Szandi farkasszemét nézett önmagával. - Jobbra vagy balra? Az világos, hogy lépni, menni kell. Ha most megáll, elsüllyed. De széna-e, vagy szalma? Az egyik út: tovább keresni. A másik: mindent feltenni egy lapra. A fiára. Hogy mi szól az utóbbi mellett? - Minden! Az ő korosztálya, mármint abból az összes férfi egyszer már elkelt. Mindenki valakié. Nincs szabad vegyérték. Minden rendes hím foglalt. Most épp, vagy a múltban volt az. S az előző életből hozott elvághatatlan szálak, hivatalos és láthatatlan kötelékek, álmok és vágyak, élő és halott kapcsolatok, exek és gyerekek, emlékképek, etalonok, vélt és valós mércék, korábbi

pofonok meg csalódások, rossz beidegződések, tolerálhatatlan szokások, gyógyulatlan lelki sebek előbb-utóbb zűrzavaros káoszt eredményeznek. Az élet dzsungelében mindenki vadászik valakire, valamire. Cherchez la femme! - Keresd a nőt! - mondják, s a dolgok mélyén mindig meg is találják. Főképp ösztöneiktől hajtva a férfi-vadászok. Aztán megszerzik a trófeát, elmúlik az újdonság varázsa, s amiért nemrég kezüket-lábukat törve ész nélkül küzdöttek, azt hirtelen önelégülten eldobják. A karjukat széttárják, s csak annyit mondanak: c' est la vie. - Ilyen az élet! Szép volt, jó volt, elég volt. Ennyi volt. Átgázol rajtad, az életeden, a testeden, a lelkeden, ürügyet keres, beléd köt, és odébb áll, elhajt, elhagy. Mint egy országúti cserbenhagyó ámokfutó. - Nem, az ő életükbe még egyszer ez már nem férhet bele, mert annak Boldi inná meg a levét. Inkább legyen egyhangú, szürke, monoton, sivár, örömtelen, önfeláldozó, szerelem és társ nélküli, de legalább tiszta, rendezett és kiszámítható az élete. Olyan lesz megint, mint egy iskolai órarend. Meglehet. Semmi meglepetés, semmi izgatott várakozás, semmi bizsergető érzés... Hiányozni fog? - Igen! Mégis ezt kell választania. Emelt fővel, egy szál magában, szingliként csak a fiának élve! Ez a helyes út. Lesznek nehéz percek,... necces helyzetek. De erősnek kell lennie! Minden fejben dől el! S ha marad szabad ideje, akkor azt a párkeresés helyett a tanulással meg a sporttal kell töltenie. Mindkettőnek van értelme. Nem az Elvált Anyák Klubja kell ide! A gyerek is másképp nézne rá, ha levelező tagozaton elvégezne egy főiskolát vagy egyetemet, és diplomás dáma lenne. A párbajtőr vívást is érdemes lenne újból elkezdenie. Erősebb, több, gazdagabb, edzettebb lenne tőle. - Akkor tehát, ... viszlát szerelem! Viszlát romantika, párkeresés! Munkára, harcra fel! A döntés megszületett. A tükörből immár egy másik, egy új Szabó Alexandra néz vissza, aki itt és most megfogadta, hogy mától új életet kezd - a fia, s önmaga védelmében.

Szandi többé nem félt se a holnaptól, se az óvodai fogadó órától. A szorongásai, a kétségei elillantak. Kifelé menet olyan erősen markolta meg a fürdőszobai kilincset, mintha az a nyílt tengeren veszteglő élet-hajójának az árboc rúdja volna. Tudta már, hogy Boldi tizennyolc éves koráig egyedülálló, megközelíthetetlen, a férfiak számára elérhetetlen, rajtuk keresztül néző, mindnek határozott nemet mondó szigorú szingli lesz. - Még tizenhárom és fél év! Amíg a fia nagykorú lesz. - Esküszöm, kivárom! - suttogta magában. Önsajnálattal nem volt benne. Kizárólag erőt, elszántságot, eltántoríthatatlanságot érzett. S elégedettséget. Tiszteletre méltónak, becsületesnek tartotta a megkínlódott döntését, a több, mint tíz esztendőre szóló vállalását.

Odalépett a szőnyegen ücsörgő, Legóval játszadozó, tévé előtt búslakodó fiához. Megcirógatta az arcát, beletúrt a szőke kis bozontjába, aztán csomagolni kezdett. Fogta Tibor bőröndjét, összeszedte az itt hagyott holmijait, s belegyömöszölte mindet, - a múlttal, s a friss szakítás kínjával együtt. Aztán kiment az erkélyre és a harmadik emeletről szó nélkül lehajította a csomagot. Utána összeszedett minden emléket, fotót és tárgyat, ami az előző kudarcához, Lacihoz láncolta őt. Ezeket is becsomagolta és a szemétkébe dobta.

- Mit csinálsz, mama? - rezzent össze kétségbeesetten Boldika.

- Kidobtam az életünkből a múltat! Mindent, ami eddig rossz volt benne. Ne félj! Most már minden rendben lesz! Ketten leszünk. Csak te, meg én. És mégis boldogok leszünk! Ígérem! Sőt, esküszöm! New Deal jön. Változás. Reform. Új irányvonal, új stratégia. Gyökeres fordulat. Gyere, kicsim! Add a kezed! Mától... új életet kezdünk...

NINCS BOCSÁNAT!

*Hétágra sütött a nap, harmincnyolc fokos forró kánikulában kábultan kínlódott a kisoroszi tájban ember és állat. A mély óceánkéek égbolton lassan, méltóságteljesen úsztak a hófehér báránnyelűk fodros csipketerítői. Rekkenő hőség borult a dunai erdőkre, szántóföldekre. A malacok mind behúzódtak az ólba. A csirkék a meggyfa alá menekültek, s a porszáraz talajt kapirgálva girbegurba gödröket ásogattak maguknak, miközben a kacsák meg a libák az úsztatóban tollázkodtak, vagy épp szunyókáltak.

Ibi ebédet főzött. Folyt róla a víz. Nem volt nyári konyhája. Kolbászos lecsó rotyogott a lábasban a tegnapról maradt bableves mellé. Imre a téaszben dolgozott. Géplakatos, de inkább amolyan mindenés gondnok volt. A két esztendő kis Lujza meg hol a Bodrival játszott, hol a nagy diófa alatt hintázott. Kívülről nézve irigylésre méltóan idillinek látszott a Kovács-porta. Pedig itt sem volt fenéig tejfel az élet, s a kerítés sem volt kolbászból. Ibi hajnali hatkor, a kakasokkal kelt, aztán sietve etetett. A két lovat meg a kecskét mindig előre vette. Az összes többi csak utánuk következhetett. Mire hetet ütött az óra, már a gyerekeket reggeliztette. Ha esett, ha fújt, ha fagyott, ha nyári vakáció volt, akkor is. Ezután tízig a konyhakertet tette rendbe. Kapált, gyomlált, öntözött, s ha eljött az idő, paradicsomot, paprikát, zöldséget, krumplit, meggyet, cseresznyét, és diót szedett. Ebből éltek. Ami kellett, minden megtermett, s persze, ott voltak az állatok is. Tízkor minden nap főzni kezdett, a szerdát kivéve. Hetente egyszer elbiciklizett a boltba, ahogyan tegnap is. Ilyenkor teli rakja a hátizsákját kenyérrel meg tejjel. Néha sajtot, vaját, tejfölt is vesz. Büszke volt rá, hogy más sohasem kellett. Önellátó házi gazdasága volt. Világ életében csak otthon dolgozott, pedig betöltötte már a harmincnyolcadik életévét is.

Ibi szerette a nyarakat. Ha az apró népnek szünetelt az óvoda meg az iskola, az neki könnyebbéget jelentett. Igaz, az is, hogy az örökmozgó bajkavaró három és fél éves Sári sűrűn átment játszani az Imi rokonaihoz. Most is.

A tűzhelyen, ami egy ócska sparherd volt, rotyogott, s már ínycsiklandóan illatozott a lecsó. Saját készítésű csípős kolbászt is vágott bele. Friss fehér kenyérrel ez igazi csemege. Ibolya már a három tojást mosta, hogy az utolsó tíz percre azokat is a lecsóba keverje, amikor az ablakból meglátta a Jóskát, a postást. Leszállt a motorjáról, aztán már csengetett is.

- Ibike! Jöjjön! Levelet hoztam az Imrének! Bírósi irat! Alá is kell írnia majd, hogy átvette!
- rebegte izgatottan a középkorú kopasz kézbesítő.

- Micsoda? - kérdezett vissza Ibolya. - A Bírósiatól? Na, fene! Az én Imrémnek? Az nem lehet!

- Hát, én is csodálkoztam, de a küldemény neki szól.

Ibolyában a bírósi szó önmagában is rettegést, rossz előérzetet, aggodalmat, sőt félelmet keltett. Reszkető kézzel írt alá a postásnak, aztán berohant. Egy konyhakéssel felnyitotta a borítékot, és... elsötétült előtte a világ. Jó, hogy ült, s hogy össze nem esett. Nem akart hinni a szemének. Mintha kést döftek volna a szívébe, úgy sajgott, nyilallt belé minden szó, amit olvasott. Azt írták, hogy... Imre, mint apa, fizessen havi tartásdíjat Antónia után, aki a szomszédasszonytól született. - Örület...

Ibiben megállt az ütő. Levegő után kapkodott. Egy világ omlott össze benne. Nem bírta, nem akarta elhinni, hogy amit könnyekkel küszködve a bírósi felszólításból kisilabizál, az igaz lehet. Ezek szerint... az Imi felszarvazta, megcsalta őt az Évával. Gyereket csinált a szomszédasszonynak! S ő még gratulált is, amikor az Évi gömbölyödni kezdett! Azt hitte, hogy a

Nánditól van a gyerek. Az asszony meg csak pironkodott. Furcsa volt. Ahelyett, hogy örülne! Na, de így már érthető! Másnap taxi jött érte. Hát, persze, elment az anyjához Gyulára. Nyilván ott szült. A Nándi rájöhetett mindenre. A házra már hetekkel ezelőtt kirakták az „eladó” táblát. Szétmennek. Nem csoda...De a Nándi miért nem szólt róla? Ez is jó firma! - gondolta. De a legfelháborítóbb az, hogy az alkalmi kapcsolatból, a kettős félrelépésből fogant gyereket senki nem vállalta! Az Éva sem! Úgy látszik, igaz a szóbeszéd arról, hogy a Göbbl az ilyen fajta. Micsoda dolog az, hogy a szerencsétlen újszülöttet, az ártatlan csöppséget a bűnös felnőttek bedugták a gyulai csecsemőotthonba! Lelketlenek! Dögök!

Ezek szerint ... nagy titokban összejöttek, amíg ő itthon dolgozott látástól vakulásig! Lóvá tették, hülyére vették őt, a saját kislányukat meg nem vállalták. Eldobták. Pedig az a szerencsétlen semmiről sem tehet! Bűnös az Imi meg az Éva is. De a kislány... az ártatlan!

Ibi, mint akit fejbe kőlintottak, csak ült, és sírt. Telekönnyezte a bírósági iratot, de még ráadásul az ebédre is megfeledkezett. Odaégett. - Ott egye meg a fene! Majd esznek zsíros kenyeret! - szipogta vérig sértetten, porig alázva, béna döbbenettel. Erre a gyalázatra nem számított.

Fogta a szénné égett lecsót meg a füstölő, forró lábast, és az egészet kidobta a szemétkébe. - Az Imi is ezt érdemelne! - ordított fel tajtékozva, mire a kis Lujza befutott - volna, ha az ajtót belülről magára nem zárta volna.

Beengedte a kicsi lányt. Adott neki egy bögre tejet, meg egy szelet kenyeret.

- Ma nincs ebéd! Ha megetted, indulunk apádhoz a téeszbe! Siess! - vetette oda a kezét tördelve.

Gyalog mentek. Bö hús perc volt az út. Vörösre sírt szemekkel fogta a kis Lujza kezét, meg a bírósági irattal a ridiküljét, és egész úton odafelé meg sem szólalt. Lujzika érezte, hogy nagy a baj. Kérdezni sem mert. Csak pityergett.

Ibi eltervezte magában, mit is mond majd a párjának, mielőtt átadja a papírt. Legszívesebben... megfojtaná. Nem vitás. Elképesztő! Hogy volt képes erre? Szentséges Isten! És már tíz hónapja hallgat róla! Utolsó mocskos gazember! Alávaló szoknyapecér! Ahhoz bezzeg volt esze, hogy az Évával összeszűrje a levet! De annyi kurázszi már nem akadt benne, hogy a kislányt elismerje és magához vegye! Hogy a holló vájja ki a szemét! Essen belé a mennykő! De az Évába is! Hát, milyen anya az ilyen? - átkozódott magában. S gondolatban elmondta mind a két aljas szörnyeteg hűtlen félrelépőt mindennek. Aztán megérkeztek.

- Jó napot, János bácsi! A férjemet keresem! Legyen szíves szóljon az Imrusnak! - kérte cseppet sem barátságos arccal, és szigorú, kemény hangon a téesz portását.

- Menjen csak be hozzá! Odabent lesz a műhelyben! Hacsak nem a Juliskának csapja a szelet az irodán! - nevetett némi felhanggal János, és közben rosszállóan rázta a fejét.

- Na, hogy a mennydörgős mennykő csapjon ebbe a csalfa csélcsap Rómeóba! Ibinél végképp betelt a pohár. Tudta már, hogy a tekergő, élvezet hajhászó Don Juanjával mától mit fog csinálni. - Szóval, a téeszben meg a Julcsa! Ó, hogy száradjon ki a bele meg a szíve! - tombolt tovább magában, aztán felment a férje Júliájához a titkárságra. Nem ment könnyen, de nyugalmat, sőt derűt erőltetett az arcára.

- Szép jó napot! Szívességet szeretnék kérni, Julika. Egyből hármat is. Először, hogy ezt a bírósági papírt legyen kedves fénymásolni nekem. A férjem gyereket csinált a szomszéd-asszonynak. A kislány megszületett. Egyik ganéj sem vállalta a kicsit, úgyhogy én akarom magamhoz venni a gyulai csecsemőotthonból. Egy példányt itt hagynék az Imrének, mert megítélték a gyermektartást. A másik példányt a jogász Karcsinak kérném átadni. Az eredeti

iratot meg magamhoz veszem. Kérnék egy tiszta papírlapot, meg tollat is, hogy ebben a förtelmes mocskban, amit az Imréék rám okádtak, rendet rakhassak. Itt helyben nyilatkozom arról, hogy a Toncsikát magamhoz veszem, felnevelem. A Karcsi doktor úrnak üzenetet is hagynék. Felfogadom őt ügyvédemnek. Mielőbb indítsa a válópert.

A titkárnő arca színváltó lett. Felért egy beismeréssel, hogy ő, meg az Imre...

- Hát, ilyet! - ismételte zavartan és meglepetten a Julcsa, s közben másolta a hivatalos papírokat. Lehajtott fejjel, leszegett tekintettel, lesütött szemekkel nyújtotta át az eredeti példányt. Aztán elővette az üzenő füzetét, és abba beírt mindent.

- Akkor... meg is volnánk! A Karcsi bent van a városban. De rögtön szólok neki, amint visszajött - pihelte most már némi együttérzéssel a kis vipera.

- Köszönöm! - válaszolta katonás keménységgel Ibolya. Aztán fogta a kis Lujzát, s az ajtóból látszólag mellékesen, - odabökte még:

- És az Imrének, jobban mondvá ennek a mocskos, rohadt Kovácsnak legyen szíves, mondja meg, hogy többé ne jöjjön haza! A ruháit meg a szerszámaikat még ma bedobozolom, és kirakom az utcára a ház elé. Sok lesz. Szerezzen autót. Azzal vitesse el oda, ahova akarja.

Ibi sarkon fordult, és kis Lujzával elrobogott. Hazafelé sem szólt a gyerekekhez semmit. De megérkezve egyből a konyhába sietett, és adott neki egy bögre kakaót a tegnapi pogácsához. Megszólalni nem bírta. Egész testében remegett, mint a nyárfalevél. Az első sokkhatás nem enyhült, az idő múltával inkább felerősödött benne. Érezte, hogy hevesen kalapál a szíve, sebesen lüktet a vére. Kis híján a guta ütötte meg, de ment, és vasakarattal elkezdte átrendezni az életét. Nyugtató tabletta nem volt otthon. Orvosra meg az idejéből nemigen futotta. Rohant hátra a szűkhöz, hogy mielőbb lakatot keressen. - Talált! Kettőt is. Fémláncon lógott a nagyobbik. - Ez jó lesz! - határozott, s már futott is az utcai bejáráshoz. Belakatolta a kaput. Kizárta a férjét, azt az alávaló bitangot. Utána lement a pincébe, majd fel a padlásra, hogy az összes karton dobozt összeszedje. De ekkor már hangosan korgott a gyomra, szó szerint kóválygott az éhségtől. - Lecsó nincs. Az ebéd odalett, akár csak a családjuk, a közös életük. Fájt neki, ami megesett vele. De erős volt. Nem tört össze. Hozott a kamrából egy darabka füstölt szalonnát, pár karika kolbászt, kenyeret szelt, lila hagymát mosott, és máris megvolt a gyors ebédje. Kapkodott, pedig máskor nem szokott. Mielőbb csomagolni akart. Mindent. Az összes kacatot, ami Kovács Imrére emlékeztette.

Járt a két keze, s közben a közös múltat temette. - Derült égből villámcsapás! Ez a fordulat teljesen váratlanul érte. Nem sejtette. Egyre csak ezt ismételte. S hogy a viszontagságos életében ez a mai nap a mélypont, abban egészen biztos volt. Pedig sohasem kényeztette őt el a sors. Mindenért keményen meg kellett küzdenie. A betevő falattól kezdve a szerény falusi hajlékig, s a kicsik eltartásáig. Amióta az eszébe jutott, egyfolytában csak dolgozott. Éjjel-nappal. Nem vitte sokra. De valahogy mindig volt. A lányokat tisztán, szép ruhákban járatta. Ha kútról hozta a vizet, és este csak gyertya világított, akkor is. Most meg hirtelen leszakadt az ég. Már megint kezdet mindent előlről. Egyedül. Pedig tegnap ilyenkor még úgy tudta, hogy végre révbe ért.

Ibi valóban nagy utat tett meg Kisorosziig. Az ország túlsó felében született, szegény család ötödik sarjaként. Először tizenhét évesen ment férjhez egy biharnagybajomi fiúhoz, akivel együtt kapáltak a térségben. A kislányuk nyolc hónapos volt, amikor az ifjú apa elhagyta őket. Ez volt élete első zsákutcája. De kijött belőle. A Zsuzska semmiben nem szenvedett hiányt. Mára talpraesett felnőtt lett. A második próbálkozása kereken tizenöt évig tartott. Szerencsétlen házasság volt ez is. Utólag derült csak ki, hogy alkoholista traktoros a Hadl Ircsi édesapja. Így aztán harminchat éves fejjel megint vált. Ferde szemmel néztek rá, fújt rá az egész falu, duruzsoltak, megszólaltak, csipkedték, gúnyolták, mégsem tehetett mást. Nehéz idők voltak

azok is. Két kislánnyal, meg az egész háztáji gazdasággal egy rozoga viskóban magára maradni... Aztán jött Imre, és a világ gyönyörű szép lett. Úgy robbant bele az életébe, mint egy bomba. S mint a váratlan mai hír, hogy... vége. Mindennek. Pedig olyan szépen kiállt mellette, és őérte! A családjá érthetően tombolt, amikor megtudták, hogy nőtlen ember léteke kétszeresen elvált két gyermekes, vele egyidős asszonyt akar elvenni. Falun ez rögtön kiverte a biztosítékot. Ráadásul semmije sem volt. Két bőrrönddel jött, s abban nagyrészt a két kislány holmijai voltak. Tovább súlyosbította a helyzetet, hogy a két lány kis ördöggént viselkedett. Egymással se igen jöttek ki a féltestvérek. Imrét pedig egyenesen utálták. Hiába parancsolt rájuk, gyűlölet volt a szívükben az elfogadás helyett. Utólag már nehéz eldönteni, hogy mi volt a rettenetesebb? Amikor szájaltak, replikáztak, beszélölgattak, vagy amikor megtagadták az evést, és tüntetően néma csendben ülve kalimpáltak a lábaikkal az asztalnál. - Hát, igen, amint nagykorúak lettek, azonnal elköltöztek. Kijelentették, hogy nekik nem kell új apa. Inkább albérletet keresnek.

Három a magyar igazság, így tartja a mondás. Csakhogy úgy tűnik, ez nem igaz. Hiszen a harmadik házassága is füstbe ment. Pedig egykor hatalmas szerelem volt ez. Imi őérte mindenivel szembe ment. És tessék! Mára meg kiderült, hogy a férje egy nőcsábász bigámista idióta. Julika a téészből, Évi meg a szomszédéből. Még ilyet! Örület! És ő nem gyanakodott. Semmit nem vett észre. Azt hitte, úgy tudta, hogy ők boldogok. Keservesen gürcölve, de előteremtének mindent. Szerényen, de mégis jól élnek. S ami a lényeg: összetartoznak. Egymásba kapaszkodnak. Családot alkotnak. Véd- és dac-szövetséget. Megbíznak egymásban. Elválaszthatatlanok. S ő naivan elhitte, hogy minden örökre szól, s hogy egyedül is elég a férje számára. Meg sem fordult a fejében, hogy amíg ő naphosszat robotol, addig az Imi hol itt, hol ott kezd alkalmi kapcsolatokat, s utána van pofája ide, a családi otthonba hazajönni...

Ibi már a hatodik dobozt zárta, mire gondolatban idáig jutott. A köténye sarkába törölte homloka verítékét, aztán a kezét, s újból elolvasta a bírósági értesítést. Aztán... megint. De a cím és a név is stimmelt. - Micsoda arcul csapás! Mekkora megaláztatás! Imre elárulta, tönkretette őt, s a gyerekeket is. Súlyos vétség ez. Nem megbocsátható.

Hirtelen eszébe jutott, hogy volt azért a múltban egy intő jel, ami fölött szemet hunyt. Úgy látszik, hiba volt. Imre nagyjából egy hónappal a lagzi után bevallotta, hogy a katonaévei alatt született egy fia. Sanyi, aki után azóta is tartásdíjat fizet. Pénzt küld, de egyébként nem tartják a kapcsolatot. Soha, egyetlen egyszer sem látta még a fiát. Ő vette rá Imi, hogy keressék meg Szegeden a gyereket. Addig puhította, amíg végül kötélnek állt, nagy nehezen beadta a derekát. Ajándékot is vittek. De hiába. Már késő volt. A Sanyit nem érdekelte az apja. Nagy pofon volt ez akkor. Talán egyikük sem tanult belőle.

Ibolya egyesével kicipelte a dobozokat a kertbe, a kapu mellé. Aztán levette a láncot meg a lakatot, és kirakta mind a kilencet az utcára, a járda mellé. Visszalakatolta a kaput. Elhatározta, hogy holnap új zárat vesz. S ettől valahogy megkönnyebbült. Derűs arccal ment be kis Lujzához. Az ő csöpp arcocskájába próbálta beleképzelni azt a másikat, a Toncsikáét, akinek az Éva az anyja. Találgatta: vajon milyen színű lehet a szeme, a haja? S már nem tudta igazán eldönteni, melyikük a sorstalanabb, a szerencsétlenebb? A parányi pöttöm kislány, aki egy alkalmi kapcsolatból született, s akit még az a másik asszony sem vállalt, akivel a férje félrelépett, - vagy Lujzival ők ketten, akiket elárult, becsapott, besározott, megalázott Imre, s ezzel felrúgta, felrobbantotta a családi köteléket. A kislányt, aki az életén s a megtagadásán kívül egyetlen dolgot kapott, az Antónia nevet, - a kórházból egyenesen a gyermekotthonba szállították. Lemondtak róla. Senkije sem volt... - Hihetetlen szívtelenség! Felfoghatatlan, hogy tehetett ilyet az Éva. De az újszülöttel együtt ők is csúnyán pórul jártak. Imre kurta kalandjára ráment a közös jövőjük. Ibi a lelke mélyén még most is szerette a férjét. De megbocsátani nem tudott. Nem is akart. Van egy határ, amit átlépve már képtelenség a bűnbocsá-

nat. Imre, a forró vérű nőfaló, aki bár otthon mindent megkapott, mégsem érte be a saját feleségével, a saját családjával, - megmérettetett, és könnyűnek találtatott. A szomszéd-szexszel két családot is aláaknázott, feldúlt, felrobbantott. Most már az sem kizárt, hogy Imi az Éva után a Julcsát is megejtette. Az ilyen megátalkodott gazember képes mindenre.

Ibolya a szívére hallgatva gyors, és kemény döntéseket hozott. Drasztikus válaszlépéseket tervezett. Biztos volt abban, hogy a csélcsap férjét a házukból, s a jövőjükből is ki kell zárnia. Nincs helye közöttük. Kirekeszti a közös otthonból, a családból, amelyik így csonka, hiányos, de legalább tiszta és becsületes légkörű lesz. Önvédelemből ezt kell tennie. Lujza, és a maga érdekében. Ha később kétségei támadnának, majd azokra a percekre fog gondolni, amikor felbontotta a bírósági levelet, s amit olvasott, abba ott helyben, majdnem belehalt. Nem vitás, hogy kis Lujzával ők mindketten az Imre áldozatai. Ahogyan az újszülött Toncsika is, akit a szomszéd asszony titokban megszült, majd eldobott. Nyilván nyilatkozott, hogy lemond a lányáról. Hát, milyen ember az ilyen?

Ibi gondolt egyet, és már a holnapot sem várta meg. Egyből cselekedett. A jogász Karcsira se akart várni. Lujza kezét fogva beutazott a városba, hogy azonnal, sürgősséggel kérje a Gyámhatóságtól a Toncsikát, akivel ők - sorstársak. Egy érzéketlen, erkölcsileg züllött, felelőtlen házasságtörő, egy aljas szívtipró Casanova áldozatai.

Furcsán néztek rá a Gyámhatósági Osztályon. Ilyet még soha nem láttak.

- Bizarr helyzet! - mondta a szemöldökét felvonva a főelőadó.

- Biztos-e a döntésében? - kérdezte az osztályvezető. S mielőtt az egyszavas választ megvárta volna, a csoportvezető részletesen körvonalazta, összegezte a várható fejleményeket.

- Asszonyom! Ön azt állítja, hogy képes lesz egy megcsalásból született gyermeket felnevelni, és a sajátjaként szeretni. Ha így van, akkor ügyvéd kell ön mellé. S hozzá sok-sok türelem. Rengeteg vizsgálódás, papírmunka, óriási adminisztráció árán legfeljebb egy év múlva kaphatja meg a gyermeket. Ilyen az élet! Az édesanyja egy perc alatt mondott le róla. Magának meg egy kerek év kell ahhoz, hogy megkaphassa. De közben kéthetente látogathatja a kicsit a gyulai gyermekotthonban. Számítania kell arra is, hogy a faluban sokan bolondnak nézik majd, és megszólják. Esetleg gúnyolni is fogják. Tartósan babakocsit fog tologatni, aztán tipegő aprósággal fog közlekedni anyaként, - nagymama korban. A környezete ezt megérteni, tolerálni, értékelni, becsülni, aligha fogja. Gond lesz az anyagi helyzetével is. Havi hússzezer forintos bevételt tud igazolni. Ez kevés. Hiába mondja, hogy ott a kertje, meg a sok állata. Elhiszem, hogy a háztáji gazdaságával önellátó. A kertjében minden zöldség és gyümölcs megterem. Szép, hogy százharminc csirkét, két disznót, két lovat, egy kecskét, meg két birkát tart. De mi lesz ebből a számlák fedezete? A rezsit is fizetni kell. A fűtés, az áram, a víz, a csatorna, a tévé, a szemétszállítás díja, meg a kommunális adó sokba kerül. Lehet, hogy a Toncsikáért állást is kellene vállalnia. De érettségije nincs. Nyolc általánossal jobbára csak valami fizikai munkát találhat majd. Szóval, rengeteg akadály, pokolian sok munka, és legkevesebb egy évi várakozás áll ön előtt. Meg aztán az első időszakban sűrűn ki kell majd járnunk ellenőrizni az otthoni körülményeket. A tisztaságot, a Toncsika ellátását, az étkezését, a ruháit, a fekhelyét, a játékait, a fejlődését, mindent. És ezt önnek túrnie kell! Mindezek tudatában is vállalja a szomszédasszonya lányát?

- Igen!

- Meg tudná indokolni, hogy miért? Hiszen a gyerek apja az ön férje!

- Mert... ő is áldozat. Cserbenhagyott, szerencsétlen, és a gyermekotthonban - jövőtlen. Él az anyja meg az apja, mégis állami gondozott lett. Ezt én nem hagyhatom! Nem engedem! Magamhoz veszem, és századszor is esküszöm, hogy a sajátomként őt is felnevelem.

Ugyanúgy fogom szeretni, mintha én szültem volna. Vállalok érte mindent. Teljesíteni fogom az összes feltételüket. Csak adják ide! Én leszek az anyja. Én tanítom majd őt járni, enni, beszélni, játszani, élni. Nekem mondja majd az első szavával, hogy „mama”! És az a perc engem kárpótol majd mindenért. Az lesz az erkölcsi elégtétel, ami megillet engem, és a kislányt is. Esküszöm, hogy erre teszem fel az életemet. Egy család leszünk! Utolsó vérig! Úgy legyen! Ámen.

ARRABONA KÖSZÍVŰ DÍVÁJA

- Teca néni! Jöjjön! A jegyző asszony keresi! - kiáltotta hetykén a diófás, málnás rozoga porta csengőjét háromszor is megnyomva a sofőr. Vékony, hajlott hátú, hatvannégy éves ősz asszony sietett tiszta feketében, fiatalosan a rozsdás kapuhoz. Már félúton összecsapta a két tenyerét, amint felismerte Dr. Andor Máriát.

- Teca néni! Kijöttem magához, mert baj van! A Brigitta írt nekem egy levelet. Magához akarja venni a gyerekeket. Ő az anyjuk. Oda kell adnia őket! - mondta lesújtva a szemüveges jogdoktor asszony.

- Micsoda? Soha! Én bizony oda nem adok egyet se annak a cafkának! Jöjjön ide, ha látni akarja őket! Utána meg takarodjon a fenébe, vissza a lebujaokba meg a presszóba, ahová való! Vasvillával kergetem el, ha csak egyet is el akar lopni közülük! - kiabálta vérben úszó szemekkel, tajtékzó, harcos haragos dühvel, gyilkos gyűlölettel Teca mama.

- Szóval, ragaszkodik hozzájuk?

- De még mennyire! Annak a rémes néembernek nem való gyerek! Öt évente egyszer jut eszébe, hogy szült öt gyereket. Se karácsonykor, se a születésnapjukon, soha feléjük se néz. Ilyen gonosz nőt még nem hordott a hátán a föld! De kerüljön csak beljebb, lelkecském! Kérdezze az apró népet! - tessékelte be Teca asszony a jegyző Mancikát.

- Liza! Levi! Adrienn! Zsuzsa! Tamara! Gyertek! - kiabálta torka szakadtából. S pillanatokon belül mind az öten elő is kerültek. Kórusban köszönték a kezét csókolomot. Liza még pukedlizott is.

Dr. Andor Mária hivatalból, s emberként is pontosan érezte a pillanat súlyát. Kérdezett, mert kérdeznie kellett. Nem tehetett mást. De a lelke mélyén legszívesebben leköpte volna a Schmelk Brigittát.

- Gyerekek! Jó itt nektek a nagymamánál? Mert az édesanyátok elvinne titeket magához Győrbe.

- Nem! Győrbe nem!

- Jaj, én itt maradok!

- Pfuj!

- Soha!

- Nekünk Teca mama az anyánk! - Ez volt az öt első reakció. Aztán mindenki leült a diófa alá, az ebédlő asztalhoz. S amíg a nagyfi málnaszörpöt hozott, addig mind újból véleményét nyilvánított.

- Én hiába szerettem az anyukámat, mert ő nem szeretett engem soha!

- Az anyu? Egyszer sem pusztalt meg engem. Csak az apu, ameddig élt.

- Apuci mindig itthon volt, ő csinált mindent. Anyu örökké elment itthonról. Azt mondta, hogy dolga van.

- Olyan nem volt, hogy az anyu megsimogatott volna engem, vagy a testvéreimet.

- Az anyu vagy a kocsnába ment, vagy Győrbe, szórakozni.

- Igen, egyszer utána szöktünk ketten, és a kocsnában találtuk meg.

- Dehogya akarom, hogy az anyu visszajöjjön!

- Innen el? Soha! Akkor inkább a halál!

- Az anyu? Hát, néha hiányzik, de mégsem akarom őt látni. Azért, mert mi nem kellünk neki. Nem törődött velünk, nem játszott velünk. Ha itthon volt, leült cigarettázni.

- Nekünk nincsen édesanyánk. Vagyis van, de olyan, mintha nem is volna.

- Apu szerette az anyut, de az anyu nem szerette a papát. Meg bennünket sem.

- Szerintem az igazi édesanya olyan, mint a Teca mama. Otthon van, ad enni, ha éhesek vagyunk, és puszival vár az iskolából vissza. Tanul, meg játszik is velünk, és mindig van tiszta ruha.

- A nagyi nagyon szeret minket, és mi is őt. Ha valaki elvinne tőle, még aznap viaszszöknénk mind. Ide, mert nekünk itt van otthon.

Dr. Andor Mária gondosan jegyzetelt. És elképedt. Alig fél óra alatt megértett mindent.

- Sok erőt, Teca néni! Meglátom, mit tehetek! Én is látom, hogy egyik se akar elmenni innen. Segíteni fogunk! - köszönt el a kissé molett szőke szemüveges jegyző.

Teca asszony kikísérte, az ígéretét megköszönte, aztán lerokkadt egy hokedlire.

- Na, még hogy a Brigó elvinné őket! Isten őrizzen tőle! Neki mennék! Csak a testemen át! Amit ez a riherongy művelt, azok után... soha! - suttogta félhangosan. S mert nagyon felizgatta magát, meg a szíve sem volt már a régi, egy pirulát gyorsan bekapott.

A kis siserahad összes „harcosa” gyerekfejjel is érezte és értette, hogy nem akármilyen nap a mai. A változás, a család-széthullás veszélyezteti őket. Nagy a baj, nagy a tét. Sorra oda-somfordáltak kétségbeesett, fancsali képpel a nagyihoz. Mind adott neki egy-egy puszit. Ki a homlokára, ki a kezére, ki a ruhája szélére. S ezzel a maguk módján el is mondtak mindent.

- Nagyi! Ezt neked hoztam! - lépett hozzá Levi. Egyik kezében a málnaszörp, a másikban a déli friss almás pitékből egy. Még a kicsik is látták, hogy Teca mama egész testében remeg. Érthetően. Létezése összes hatvannégy esztendeje végig a harc, a küzdelem volt. Egyfolytában, megállás nélkül. Örömből kevéske, ürömből annál több jutott neki. Nemigen sétált az élet napos oldalán. De az utóbbi két év... maga a pokol volt. Rengeteg fájdalom érte. Csoda, hogy még él. Két évvel ezelőtt a férjét veszítette el a gyomorrák miatt. Rá egy esztendőre a fia halt meg. Itt, ebben a házban, a gyerekek szeme láttára. Azon az éjszakán hatalmas vihar volt. Erősen villámlott. A kicsik mind ébren voltak. Sírtak, sikítottak. Látták, hogy az apjuk nagyon rosszul van. Mikor az orvos ideért, András még élt. Mire a mentő is megjött, már halott volt. Őt kis árva maradt utána. Azóta se anyjuk, se apjuk nincsen. Ő neveli őket.

Teca asszony máig nem bírta feldolgozni a fia elvesztését. Ez a tragédia felfoghatatlan számára. Minden alig egyetlen óra leforgása alatt történt, s ezzel az egész élete a végzetes veszteségek láncolatává vált.

Nézte az öt kis árvát. Ezeknek is kijutott. Először az anyjuk tűnt el az életükből. Elment. Itt hagyta őket, mert összeállt valakivel. A legkisebb akkor mindössze négy hónapos volt! A Brigó mégis hagyott csapot-papot, és felszívódott, mint a kámfor. - Minek kell az ilyen nőnek gyerek? Nem őt, egy is, minek? Elment, és azóta se látta a saját véreit. Rémes. De minden más lett volna, ha az András még élne. Áldott jó ember volt. Imádta a családját. Itthon ő csinált mindent. A feleségét is ő tanította. Remek szakács volt, az Isten nyugosztalja. De sajnos, belefutott ebbe a szajhába. Ahogy leszerelt a katonaságtól, nem sokra rá megnősült. Fene essen abba az átkozott napba, amikor a győri presszóban megismerte a varrodás Schmelk Brigittát! Szébbet is, jobbat is kaphatott volna. De főleg rendesebbet. Olyat, amelyiket nem Arrabona, vagyis Győr dívájának csúfolnak. Ám neki mégis ez a ribanc csavarta el a fejét. Jellemző, hogy amikor épp tíz évvel ezelőtt megesküdték, az első gyerek

már úton volt. Utána meg jött négy másik. Ami döbbenetes, mert ez a megátalkodott asszony sose szerette egyik csecsemőjét sem. - Hát, persze. Ő volt a győri bárók meg a kocsmák sztárja, ledér tündére. Védte az alkoholt, és falta a férfiakat. - Még, hogy „Arrabona dívája!” A Schmelk-lány egy senki volt. Érthetetlen, hogy a „nagymenők”, a nagy bárosok miért hívták őt így. De már mindegy. Csak az a lényeg, hogy az ilyenek nem való gyerek.

Minél több emlékkép jutott Teca asszony eszébe, annál jobban felidegesítette magát. Hányszor, de hányszor ő tette tisztába a kicsiket, mert a Brigó rájuk se hederített! Ha szóltak neki, akkor sem. Nem a pelenkát cserélte, hanem csak odavetette: minek pisált be? És ezzel a dolgot el is intézte. Mintha gyűlölte volna őket, úgy viselkedett. Ha nagy ritkán az András helyett ő főzött, még a lábas felett is ott lógott a szájában a cigaretta. A házi munkákhoz sehogyan sem fűlött a foga. Se a gyerekekkel nem foglalkozott, se nem mosott, vasalt, takarított. Úgy fogta fel az életet, hogy megszülte a kicsiket, - és ennyi. Ezzel teljesítette a kötelességét. Mást, többet már nem is kell csinálnia. Szaladt a lakás, ebéd sehol, a kicsik sírtak, bepisltek, ő meg újságot olvasott, és délelőttönként presszózott. Hol van még egy asszony, aki öt gyerek mellett képes ilyet megtenni? Hol? Mutasson valaki csak egyet is! Erre nem mentség az, hogy kilencen voltak testvérek, és az összes Schmelk-gyerek intézetben nevelkedett. Annál inkább máshogyan kellett volna bánnia ezekkel a csöppségekkel! Megmutatni, hogyan helyes ezt csinálni. Megadni az övéinek mindazt, amit tőle megvont a sors. Vagy, ha nem képes rá, mert nincsen szíve, utálja a gyerekeket, akkor minek kellett nekik ezek az ártatlanok?

András látta ezt, de csak nyelt. Inkább hajnalban kelt, de megcsinált a rossz asszony helyett mindent a háztartásban is, meg a gyerekeknek is. Örökké dolgozott, alig aludt. Ez a Brigó sohasem játszott, sohasem tanult a gyerekekkel. Ha nagy ritkán itthon volt, lélekben akkor is máshol volt. Mint egy megszállott, örökké csavargott, bározott, ide-oda császkal. Közölte, hogy ki akar kapcsolódni. Ez volt a „nagy” mondása. - Miből? Be se volt kapcsolódva soha! A családba, az otthonába biztosan nem. Mániásan menekült hazulról. Mint egy holdkóros, olyan volt. Ha Andris dolgozott, azért lépett le. Ha itthon volt, arra hivatkozott. Ott volt a nagy ház, az öt gyerek, a kert, a Schmelk Brigó meg csak összevissza tekergett. Örökké átküldte a kicsiket ebédelni. Ha mégsem, akkor ő már magától ment. Tudta, hogy éhesek. Ahányszor átment, annyiszor így is volt.

Teca asszony elővette a pénztárcájából a fia fényképét. Biztos volt benne, hogy Andrást a Brigitta kergette a halálba. Nem bírta a bűnös asszonnyal, és egyre csak magába fojtotta a bánatát. Az vitte el. Borzalom, amit ez a szörnyeteg művelt! Az orránál fogva vezette a naiv, jóhiszemű, nagylelkű, nagyvonalú férjét. Megalázta és kihasználta. A végletekig. Annyira szerette azt a bolond asszonyt, olyan vak volt, hogy nem gyanakodott. Amikor a Brigó azt hazudta, hogy átugrik Sopronba, és már két napja nem jött vissza, elment a Rendőrségre. Országos körözést adtak ki rá. Lóvá tette az még a rendőröket is. Azt hitték: öt gyermekes anyát keresnek, akit valami baj érhetett. Egy kerek éven át mindenütt keresték azt a boszorkányt, de hiába. Akkor derült ki, hogy mi történt, amikor bő másfél év után önszántából írt egy rövid levelet. Addig nem is adott magáról életjelet. Volt pofája ennyi idő után papírra vetni, hogy Budapesten megtalálta az igazit. Többé nem jön haza. Ne várják vissza. Új életet kezd. És kérte az Andrást, hogy ne haragudjon rá. Az öt gyerekről bezzeg szót sem ejtett. Mintha azok a szerencsétlenek nem is léteznének.

Teca mama szíve az emlékezésbe beleremegett. Ez volt az a másfél év, amelyikbe a fia belebetegedett. Lefogyott, összement, kívül-belül tönkrement. Ezért titkolta el előle a levelet. Betette a táskájába, de pár hét múlva valahogy kieshetett, és Andris megtalálta. Addig minden nap visszavárta a feleségét. A remény, meg a gyerekek éltették. Aztán, hogy elolvasta a búcsúzást, három napra rá infarktust kapott. Szörnyű volt az a nap. Úgy este hatig, hétig úgy

tűnt: csak szomorú. Aztán a konyhában összeesett. Úgy ment el, hogy már egyetlen szót sem bírt szólani senkihez. Harminchárom éves volt. És neki az egyetlen gyermeke volt.

A Schmelk-lány ha akarta, ha nem, hivatalból értesült a férje haláláról, mert lett volna egy hagyatéki tárgyalás. De még akkor sem dugta oda az orrát. Időközben megszületett neki a hetedik gyereke is, Budapesten. Volt képe papíron az Andrást apának feltüntetni! Hát, ez már mindennek a teteje volt. Egy halottat, akivel több, mint másfél éve nem találkozott! És a Schmelk-botrányoknak még ezzel sem lett vége! Egy alkalommal levelet írt, hogy vigyék fel Pestre az összes gyereket, a Népstadionnál majd kocsival várja őket. Ezt már a plébános sem bírta fölérni ésszel. Hogyan vinné fel ő egyedül Pestre az öt kis árvát? Azt se tudja, hol van a Népstadion. Még vonatra se volna pénz, nemhogy taxira. És miért nem ő jön, ha látni akarja a kicsiket? A házuk után is ő fizeti a kölcsönöket. A halott apa, meg az „arabonai díva” helyett. A ház üres. Senki nem lakja. De ettől még a kölcsönt törleszteni kell. Akkor is, ha nincs miből. Ez a helyzet is rémes, mert mindent a nagymama fizet, ugyanakkor az ingatlan fele majd a Brigóé lesz, a másik fele pedig az öt árváé. Ez is micsoda dolog! Megáll az ész! Még arra sem futja, hogy legalább havonta, két havonta egyszer bevigye az árvákat a városba. Győrbe, és Sopronba. Pedig milyen más lenne úgy minden! Kiruccanni, világot látni, várost nézni! Győrben a Székesegyházban imádkoznának, és együtt csodálnák a könnyező Madonnát. Utána a Püspökvárat. A Bécsi kapu téren fagylaltozhatnának. Úgy, hogy mindenki egy-egy gombócot kap. Beugranának a virágpiacra is. Mesélne nekik az Esterházy-palotáról, s a Sforza-bástyról. Utána a Kiskút ligeti Állatkertbe mennének. Kapnának egy-egy peracet is. Sopronban pedig a Tűztornyot, a Városkulcsot, a Kecse-templomot, a Piros, meg a László Házat mutatná meg nekik. - Ej, de szép is lenne! Csak, hát öt gyerekkel ez egy vagyonba kerülne. Ennyi pénzt lehetetlen előteremtenie. Még a Balatont se látták soha. Egyikük sem. A kirándulás, a nyaralás, a fővárosba utazás csak a gazdag családok kiváltsága. Ilyen úri huncutságokra nekik nem futja. Sajnos. De itt biztonságban vannak, ételt, meleg otthont, tiszta ruhát, törődést, meg sok-sok szeretetet kapnak. És mind az öten együtt maradhatnak! Fontos ám ez is!

Teca érezte, hogy a tűróképessége határán jár fizikai, és lelki értelemben is. Amíg a karját mozdtatni tudja, addig így megy minden tovább, hajnaltól napestig. Amíg él. - De mi lesz utána? Az öt árvának nincsen esélye. Az anyjuk intézetbe dugná őket, ha a nagyit elviszi a kaszás. De addig is küzdelmes lesz az élet. A pénz kevés. A nyugdíja szinte semmi. A gyes, a rendszeres nevelési segély, meg az árvaellátás díja tartja fenn őket. Ha nem dolgozna ennyit a konyhakertben meg a földeken, akkor vagy éheznének, vagy nem futná a gyerekeknek még csak ruhákra sem. - Vajon mi ütött ebbe a kőszívű asszonyba? Mi ez a hirtelen pálfordulás? Még, hogy „igényt tart” a gyerekekre! Ez? És eddig ki, vagy mi tartotta őt vissza? Elment. Itt hagyta őket. Új férfival kezdett, attól is szült egyet. Csakhogy a gyerek nem játék! Azzal így bánni nem lehet. Gondol egyet, eldob. Gondol még egyet, s akkor ír, hogy visszavesz. Hát tényleg lehetséges ez? Itt tipródik, gyötrődik, idegeskedik, amióta a jegyző váratlanul meglátogatta. Nem tetszik neki ez az alattomos módszer. Ha a Brigitta akar valamit, miért nem őt kereste meg? Ide kellett volna jönnie. Hosszú idő után először a gyerekeivel szembe kellett volna néznie. Ehelyett rögtön hivatalos útra terelte a dolgot. Megkerülte, kikerülte őket. Vajon miért?

Teca mama aggódott. Elhatározta, hogy amíg él, nem adja oda őket senkinek! Az Önkormányzat meg a Rendőrség is hiába jönne ide. Be se engedné őket! Ha a Brigitta úgy döntene, hogy ide visszajön, akkor lenyeli a békát. Nem szívesen, de befogadja. Viszont arról, hogy elvigye innen a gyerekeket Pestre, többé hallani sem akar. Elege van. Ne zaklassák őt ilyesmikkel!

Másnap reggel korán megállt a házuk előtt a jegyző hivatali autója. Dr. Andor Mária vékony dossziéval a kezében szállt ki. - Jézusom! Már megint! Na, most meg mi a fene van? - nyilallt belé a gondolat. Nem kellett sokat várnia. A válasz gyorsan érkezett.

- Jó napot, Teca néni! Négyszemközt kellene beszélünk! Úgy, hogy a gyerekek ne hallják! Kijönne az utcára?

- Hát, persze! Hozom a kulcsot! Rögtön!

A két asszony, - a vidám mintás, tarka ruhás ifjú jogdoktor, meg a vézna, hajlott hátú, feketébe öltözött ősz öreg, - beszállt a fehér autóba. Addig a kicsik odabent egyedül maradtak. Semmit sem sejtettek. Csak annyit láttak, hogy alig tíz perc múlva a nagymamájuk kikászálódott a kocsiból. Volt nála egy papír is.

Teca asszony rezzenéstelen arccal lépett be az otthonába. Öt kicsi feszült szempár szegeződött rá. Megszólalni senki sem mert. Végül a nagyfi törte meg a csendet.

- Na, gyerekek, gyertek! Most olyasmit csinálunk, amit még soha! Aztán fogta magát, bement a hálósobába, és a feszület felé nézve elmormolt egy gyors imát. A konyhából egy kislábast, meg egy doboz gyufát hozott. A papírt előbb gondosan öt felé tépte, majd a nagy diófa alatti ebédlő asztal közepén az összeset a lábasba dobta, és meggyújtotta. Elégedetten nézte a szokatlanul magas lángcsóvákat.

- Mi ez? - selypítette Tamara.

- Isten igazságtétele! - felelte Teca.

- Mi füstöl, nagyika? - nézett rá kérdően a kis Zsuzska.

- A gonoszság! Meg a rossz! Az füstöl! Nézzétek csak meg jó alaposan! Most száll el az életünkben minden baj! Együtt maradhatunk!

Teca mereven, és kissé megilletődötten bámulta a lábasban égő papírdarabokat. Valósággal elbűvölték őt a lángok, mintha a tűz szerelmese lenne. Egy pillanatra látta még a „halotti anyakönyvi kivonat” és a Schmelk szavakat, aztán némán keresztet vetett.

A NAPLÓ

Délután négy körül járt az idő. A Papírbolt vezetője már a hatvan perc múlva esedékes zárásra készülődött. Vacsorameghívása volt. Sietett. Épp a szomszédos virágüzletbe indult volna, amikor besántikált hozzá egy hatvan körüli vékony, dauerolt, rövid barna hajú, mosolygós asszony. Fekete szoknya, fehér zsabós blúz, s hozzá piros blézer volt rajta. A körmeit vörösre lakkozta, a nyakába színes gyöngyöt rakott.

- Mari! Meg sem ismerlek, úgy kicsípted magad! Ni csak, miből lesz a cserebogár! - kiáltott fel a papírboltos Janka.

- Na, ja! Látod, ennek is eljött az ideje! Meg annak is, hogy egy szép, kapcsos emlékkönyvet vegyek. Mutass nekem egyet! - felelte a bicegő asszony.

- Simát, vagy díszeset? Van aranyozott fedelű is kis lakattal, dupla áron. Még a lapok széle is mind aranyozott benne. Melyiket akarod?

- A flancos, puccos drágát! Az életemről írok bele, ami ócska lett. Hát, akkor legalább a naplóm legyen rendes! Nem igaz? És kérek hozzá egy kéken író golyóstollat is.

- Rendben! Tessék. Nem lesz olcsó multság. Kapaszkodj! Adom a számlát!

- Add! Engem a pénz már nem érdekel!

Mária fizetett, aztán lassan, fájdalmasan kibicegett, Janka meg a maga útjára ment. A sánta asszony, hóna alatt az emlékkönyvvvel, végigszenvedte a negyedórás gyalogutat hazafelé. Minden egyes lépésekor iszonyú fájdalmat érzett a bal lábában. Sejtette már, hogy hamarosan bot is kell majd neki. De bandukolt, ballagott, bukdácsolt, araszolt a háza felé. Hátán, s az idegeiben cipelte élete hatvan évének összes örömtelen kínját, veritékes vergődését, a félresiklott évek nyűgét, koloncát, egy élet hordalékát.

Otthon átöltözött, főzött magának egy jó erős teát, sütött hozzá szalonnás rántottát, aztán egy hatvanas égő gyér fényénél írni kezdett. Életében először szikár, szabályos gyöngybetűkkel. Mintha most is szőne, olyan gondosan formálta a szaporodó sorokat.

Kedves Naplóm! Én, Székelyné Hornyai Mária, a mai napon kijelentem, hogy betelt nálam a pohár. Elegem lett mindenből. Mélységesen elégedetlen vagyok - nemcsak önmagammal, hanem az egész világgal is. Attól tartok, hogy rögtön a gyökereknél kezdődött a baj. Anyám nyolc gyereket szült, de az első három meghalt. A sors iróniája, hogy a halott testvéreim között volt már egy Mária nevű. Sohasem fogom megérteni, hogy miért adták nekem ezt a nevet! Szerintem ezért lettem én egész életemre peches.

A gyermekkorom borzalmas volt. Anyám, apám gazdasági cselédként tengődött az uradalomban. Mindketten hajnaltól estig dolgoztak a Sebes-Körös mellett, a földeken. Gürcöltek, alamizsnáért. Mélyszegénységben éltünk. Aztán jött a világháború. Én akkor hat éves voltam. Az utca egyik oldalán az orosz front volt, a másikon a német. Sose felejttem el, hogy a krumplis vermünk mellett egyszer találtak egy halott embert. Hogy zsidó volt-e, vagy nyilas, arra már nem emlékszem. De emiatt az egész családjunkat a falhoz állították, és géppuskát szegeztek ránk. Még most is a hideg ráz, ha felidézem az emlékeimet. Az utolsó pillanatban jött egy magas rangú orosz tiszt, aki megmentette az életünket. Hálás vagyok neki! Viszont azt a halálfélelmet, amit én kicsi fejjel ott és akkor átéltem, többé nem lehet kitörölni belőlem. Azóta sem bírom nézni a tévében a lövöldözős filmeket.

Borzalmas volt az is, amikor a pincében elfogyott az élelmünk, és az óvó néni hazament lekvárért. Már visszafelé jött, nyitotta a pinceajtót, amikor becsapódott mellé egy bomba.

Eltalálták őt a szilánkok. Ott feküdt vérbe fagyva. A szemünk láttára halt meg. Ezekről az emlékektől hiába próbálok szabadulni egész életemen át. Nem megy. Igaz, az ember sokat kibír. Főképp, ha időnként jobbra fordul a sorsa. De úgy érzem, az én életemben javulás alig adatott meg. A háború után sem. Akkor már nem lőttek, a közvetlen életveszély elmúlt. Boldog mégsem lettem. Reggelente nyolc-tíz kilométert gyalogoltam a tanyánkról az iskolába, Komádiba. Kitűnő tanuló voltam, csak a tornaórákat bírtam nehezen, mert már akkor is örökké fájt a lábam. Kényeskedni nem akartam. Restelltem volna bevallani, hogy valami talán nincsen rendben nálam. A fizikumom, ellentétben az akaratommal, eleve gyenge volt. Mégis megmutattam a családnak, hogy képes vagyok kaszálni, aratni, fonni, és cukorrépát egyelni. Azt, hogy a lábam miatt épp ezzel rohanok a vesztembe, akkor még nem sejtettem. Csak felnőttként tudtam meg, hogy a csípőm a születésemkor kiugrott a helyéről.

Tizenhét éves voltam, amikor jött 1956. Emiatt nem tanulhattam tovább. Igaz, a szüleim sem akarták, mert borzasztó szegénységben éltünk. Nagyon kellett a pénz. De mivel kitűnővel végeztem az általános iskolát, az osztályfőnököm rábeszélte anyámékat, hogy engedjenek legalább a mezőgazdasági technikumba. Végül beleegyeztek, de alig két évet tanultam, amikor kitört a forradalom. Az osztály fele nyugatra ment, én meg három napon át sántikáltam gyalogolva haza, a szüleimhez. Amint lehetett, munkába álltam. Szövőnő lettem a Kelenföldi Textilgyárban. Akármilyen furcsa, ez lett életem legszebb időszaka. Ekkor már egyre jobban bicegtem, de ez volt az egyetlen hely az életemben, ahol a sántaságomat soha, senki nem érezte velem. Olyan voltam a szemükben, mintha egészséges lennék.

A mai fiatalok biztosan megmosolyognának, ha tudnák, én viszont örömmel bevallom: máig nagyon büszke vagyok arra, hogy a VIII. Pártkongresszus tiszteletére rendezett országos szövő versenyt én nyertem meg! Pedig influenzás voltam, alig álltam a lábamon, és pár tized híján negyven fok volt a lázam. Mégis sikerült, mert nagyon akartam. Az az igazság, hogy örökké volt bennem valami iszonyúan erős bizonyítási kényszer. Talán a kitörölhetetlen kisebbségi érzésem miatt, amit a sántaságom okozott.

Nekem akkor óriási dolog volt az, hogy győztem! Húsz éves nyomorék lány létemre bebizonyítottam önmagamnak és a világnak, hogy képes vagyok arra, amire az egészségesek. Hatalmas érzés volt! Életem legszebb napja és éve a versenyhez kötődött.

Volt nekem ekkortájt egy szerelmem is. Az egyetlen az életemben. A Jenő. Egy katonatiszt, akivel csupán az volt a baj, hogy túlságosan határozott volt. Egyszer csak jött, és azt mondta: itt a taxi, tíz percem van, öltözzek gyorsan, és megyünk! Őt tényleg nagyon szerettem. De annál büszkébb voltam, hogy elviseljem a dróton rángatást. Talán túlságosan is rátarti voltam, ezért a kapcsolatunk megszakadt.

Utána a munkába menekültem. Megszállottan imádtam szőni. Élveztem, hogy az anyag önmagáért beszél. Elárulta: hány métert szőttem, és hogyan? Hibáztam-e, vagy sem? Olyan bolond voltam, hogy csak ennek éltem. Amit csináltam, abban tényleg benne volt az egész lelkem.

Az 1963-as esztendő fordulópont volt az életemben. Nagy marhaságot csináltam. Sajnos férjhez mentem. Ez a legfájóbb pont az egész életemben. Vesztemre megismertem a Jóskát, a Stefi barátnőm révén. Pontosabban, Jóska a Stefi vőlegényének volt a legjobb barátja. Az esküvőjükön találkoztunk. És miután a barátnőm már férjhez ment, engem szabályosan rábeszéltek erre a házasságra. Mindenki! Még a portás néni is mondta, hogy milyen csinos fiú a Székely Jóska. Menjek csak hozzá, majd meglátom, milyen szép esküvőnk lesz. Én meg hittem nekik, és sajnos nem mérlegeltem, hogy összeillünk-e. Még az esküvői ruhámat is megvarrták a leányszálláson, annyira erőltették - persze, jó szándékkal, - ezt a dolgot. Mindez természetesen nem menti az én felelősségemet. Amikor nemet kell mondani, akkor azt meg is kell tenni.

Ma már nem tudom, hogy valaha is vonzódtam-e a Jóskához. De nem szerettem őt sohasem. Az biztos. Nem kizárt, hogy a sántaságom miatt talán nem is mertem őt szeretni. Olyasmi lehetett bennem: hogy jövök én ahhoz, hogy... És mielőtt még feloldódhatott volna bennem ez a gátlás, rá kellett jönnöm arra, hogy a férjem olyan ember, akit nem is lehet szeretni. Annyira önző, hogy egész életében csak önmagát tudta imádni. Ez persze, csak idővel derült ki.

Az esküvőt pechemre megtartottuk 1963 októberében, a Tanácsházán. Kimondtam azt az átkozott igent, és ezzel örökre elrontottam az életemet. Ez az, amit sohasem tudok megbocsátani magamnak. Egyházi szertartás nem volt. Akkoriban ez nem volt divat, másrészt egyikünk sem volt vallásos. Ekkor én még szövönő voltam, a Jóska meg segédmunkásként dolgozott a Kelenföldi Hőerőműben.

Az első pofonok rögtön az első napokban értek. Jóskával soha, semmiről nem lehetett beszélni. Annyira zárkózott, magának való ember volt, hogy még a saját szüleivel, a saját testvéreivel sem tartott kapcsolatot. Első perctől fogva a cselédje lettem, és nem a társa. Most egyébként buszsofőr a BKV-nál. Az legalább neki való! Felül a buszra, és óraszám nem szól senkihez egy szót sem. Úgy, mint annak idején itthon.

Edina két évvel a házasságkötésünk után született - de úgy, hogy a férjemmel még azt sem tudtam megbeszélni, hogy egyáltalán akar-e gyereket. Gyönyörű baba volt, de sajnos koraszülött lett. Rengeteget küzdöttem azért, hogy rendbe jöjjön, egészségesen fejlődjön. A Jóska vele sem törődött sohasem. Sőt, talán még féltékeny is volt rá. Nem ő került a középpontba. Így aztán természetes, hogy a lakást is egyedül én jártam ki magunknak. A férjemre soha, semmiben nem számíthattam. Még annyit sem tett meg, hogy a szabadnapjain elhozza a kislányát a bölcsődéből, vagy az óvodából. Teljesen megbízhatatlan volt.

Ha ennyi még nem lett volna elég, jött a balesetem. Beszakadt alattam a dobogó a szövőszék előtt, mert korhadt volt a fa. Csúnyán összetörtem magam, mentő vitt a kórházba. A Sári barátnőm vigyázott Edinára, amíg odabent voltam. Mi mást is tehettem volna? A szüleim az ország túlsó felében éltek. A lányom apjára, meg az ő rokonságára nem számíthattam. Pár hét alatt felépültem, de a rossz lábam is megsérült. Egyre sántább lettem. Fájt, nagyon fájt a szívem, de be kellett látnom, hogy a szövés nem megy tovább. Pedig az életemet jelentette - a gyerek mellett.

Sokáig tanácstalan voltam, aztán tanulni kezdtem, és tucatnyi átmeneti munkahelyem lett, mint egy vándormadárnak. Elvégeztem egy meős tanfolyamot, majd a könyvelőit. Utána négy évi magolással a textilipari technikumot. Képesített könyvelő és statisztikus, valamint textiltechnikus lettem. Güriztem, mint egy állat. Dolgoztam, tanultam, gyereket neveltem, háztartást vezettem, mert a férjemmel ellentétben én mindig többre vágytam. Ma is! És ameddig el nem földelnek, addig ez így is lesz!

Megtanultam, hogy a kényszer nagy úr. Kellott a pénz, a mellékkereset. Ezért még takarítást, mosást is vállaltam a gazdag asszonyoknál. Meg gyermekfelügyeletet is. Évek múltak el, mire sikerült végre jó állást kapnom a Magyar Nemzeti Bankban.

1968-ban kiharcoltam egy két szoba-összkomfortos lakást is, ami hatalmas dolog volt az életemben. Boldog voltam, hogy ez végre sikerült. Amikor kiutalták, fogtam egy plédet, és aludtam egyet a földön - még a költözés előtt.

Harminchét éves voltam, amikor a sikertelen lábműtétet meg a baleset után megszületett a fiam. Kevés dolog alakult úgy az életemben, ahogyan szerettem volna. Csaba nagy adománya a sorsnak. Jóval korábbra vártam. Nagyon vágytam egy fiúra, és... sikerült! Igaz, nem számítottam ekkora korkülönbségre a gyerekek között. Edina már tizenkét éves volt, zongorázott, korcsolyázott, angolul tanult, amikor a Csabi megszületett.

Azt hittem, ha van már szép lakásunk, két gyönyörű gyerekünk, megvan a bútor, minden, ami kell, akkor majd a férjem megváltozik. De ő csak rosszabb lett. Csabával ugyanúgy magamra maradtam, mint Edinával, amikor kicsi volt.

Születés, halál, a férjemnek minden egyre ment. Akkor sem állt mellettem, amikor 1980-ban az édesapám rablógyilkosság áldozata lett. A saját szomszédja ölte meg, mert tudta, hogy tataroztatni akarja a házat, tehát van egy kis pénze. Anyám ekkor rákban már meghalt, apám egyedül élt Polgárdiban. A Jóska nekem még akkor sem segített, amikor el kellett mennem a bírósági tárgyalásra. Nem kért szabadnapot. Nem vigyázott a két gyerekre. Mégsem ez bántott igazán, hanem a lelki támasz hiánya. Egy jó szó, egy biztatás kellett volna, amit hiába vártam a férjemtől. Végül apám gyilkosát elítélték. Kiderült, hogy a saját keresztapját is megölte. De engem ez már nem vigasztalt. Apu halálán sohasem tudtam túltenni magam. Egyrészt, mert világ életemben nagyon apás voltam. Másrészt, mert korán, és nem természetes halált halt. Szerencse, hogy ott volt a két gyerek! Őértük volt értelme a küzdelmemnek, az életemnek.

Edina a Szent László Gimnáziumban érettségizett. A Gyógypedagógiai Főiskolára nem vették fel, ezért ápolónő lett. Hiába kértem, hogy ne adja fel, tanuljon tovább. Korán férjhez ment, és mentőápoló lett. Csabával pedig... jószágos ég, mit végig nem csináltam! Utólag már magam is alig hiszem, pedig tény.

A fiam hét évesen már a békakorosztályban úszott. Egyre jobban ment neki a sport. Annyira, hogy elvállalta őt a Széchy Tamás, és a gyerek versenyezni kezdett. Rém boldog volt. Annak is határtalanul örült, hogy a Verrasztó Zoltánnal egy medencében úszhatott. Rengeteg trófeát nyert külföldön, és idehaza is. Középiskolás Európa-bajnok, és a Világjátékok győztese lett úszásban. Utána megszerezte az országos ifjúsági bajnoki címet, majd az FTC válogatott versenyzője lett. - Istenem! Ezért már érdemes volt megszületnem! Hálás vagyok a sorsnak, hogy az anyja lehetek. Persze, a sok érem nem hullott csak úgy az ölébe. Pokoli keményen meg kellett küzdeni érte. Az uszodába mindig én hordtam őt. Hajnali négykor keltem, csomagoltam, aztán vittem a gyereket a Komjádi uszodába, onnan a Kápolna térre, az iskolába. Utána rohantam a saját munkahelyemre, a Nemzeti Bankba. A munkaidő végeztével visszafelé ugyanez. Elmondani könnyű. De végigcsinálni a bevásárlás, a főzés, mosás, takarítás meg a mellékállások mellett nem egyszerű feladat. Szerencse, hogy volt jogosítványom, s ekkor már kocsim is. Enélkül nem ment volna. De még így is maradt egy örökös gond: a pénz! Az úszással ugyanis pénzt keresni nem lehet, viszont rákölteni annál többet kell, és lehet! Kezdve onnan, hogy Csaba nem keveset, és nem is akármit ehetett. Ráadásul a versenyekre utazást is sűrűn nekünk kellett finanszírozni, mert a szakosztálynak nem volt rá pénze. Szóval, az elegáns Magyar Nemzeti Banki főállásom mellett ezért járogattam én ide-oda takarítani, mosni, gyerekekre vigyázni.

Megfigyeltem: ha én valamit megoldottam, rögtön jött a következő akadály. Korán kiderült, hogy a fiam allergiás. Főleg a parlagfűre. Számtalanszor rosszul lett, fulladt. Ilyenkor rohantam vele a kórházba. De az úszást sohasem hagyta abba, pedig állandó orvosi felügyelet alatt állt. Az eredményeit is így érte el. Óriási dolog, amit véghez vitt, és lám, mintha örökölte volna tőlem a pechességet. Most érettségizett, de a Testnevelési Egyetemre nem vették fel. A többszörös bajnoki címeiért, meg a két kilónyi éremért egyetlen pontot sem kapott. - Kár! Pedig azt hiszem, a gyerek sokszorosan bizonyított. Tényleg tud úszni! És, ha hagyták volna, jó edző lehetett volna belőle. Vigasztalom őt, hogy talán majd jövőre... De mi lesz addig, meg azután? Én mindig mellette fogok állni, ez nem kérdéses. A baleset után két mankóval, hason csúszva is kitakarítottam, és megsütöttem a Csaba kedvenc süteményét. De a fiamat érő igazságtalanságok ellen semmit sem tehetek. És... ez rettenetes! Főképp, mert nekem valójában ő az egyetlen támaszom. De most ő szorul segítségre, mert bizonytalan a jövője.

A balesetemről ma már mindig eszembe jut a másik szerencsétlenségem is. 1992-ben csípő protézist beültető műtéten estem át. Sajnos nem sok sikerrel, tömérdek szenvedés árán. A második operáció után kevés híján meghaltam. Majdnem elvéreztem a kórházi ágyon. Az ügyeletes nővérek közül óraszám egyetlen egy sem nézett rám. Véletlen volt, hogy a szabadnapján bejött hozzám egy doktornő, és ő észrevette a bajt. Tizennégy zacskó vért kaptam. Így maradtam életben. Pedig akkor én már feladtam. Életemben először... mindent. Nem akartam meggyógyulni, mert annyira összetörte a szívemet a férjem.

Amíg én a kórházban voltam, és szó szerint az életemért küzdöttem, addig a Jóska fejét telebeszélték az anyósoméék, és végül benyújtották a válókeresetet. Na, hát mit mondjak, ez már nekem is sok volt! Nagy csalódás, hatalmas hálátlanság, bestiális árulás. - De sebj! Aki el akar menni, azt el kell engedni! Úgyhogy elvált lettem. Igazából csak azt sajnálom, hogy a válópert nem én indítottam el. Jóska mellett is mindig magamra voltam utalva. Ténylegesen mi soha nem tartoztunk össze, csak papíron. A megszokás tartott össze minket. Na, most már papír sincsen! Csak a fiam, meg én. Első hallásra nagyon mellbevágott a hír. Méltatlan, övön aluli, alattomos lépés volt a válás ellenem. De idővel majd ezt is kiheverem.

Időnként elmérgelődök azon, hogy miért vagyok én ilyen átkozottul peches? Egy biztos. Ha még egyszer kezdhetném az életemet, soha nem mennék férjhez! Vagy nagyon megnézném, hogy kihez. És a barátaimat is alaposabban válogatnám meg, mert végül bennük is csalódtam. A bajban mind cserbenhagytak, akárcsak a férjem. Egyik sem látogatott meg a kórházban. Én csak akkor létezem a számukra, ha tudok sütni, főzni, és jöhetnek hozzám vendégségbe. Úgy látszik, nem vagyok én fontos, csak a fiamnak! A barátaimnak nem. Hát, akkor ők se legyenek fontosak nekem! Szóval, sok csalódás ért. De a két gyerek kárpótol engem mindenért. Főleg a fiamra vagyok büszke. Nemcsak azért, mert ő többszörös úszóbajnok lett, hanem azért is, mert rá tényleg mindig, mindenben számíthatok. Nem úgy, mint a lányomra, aki csak akkor jön hozzám, ha segítségre van szüksége.

Kedves Naplóm! Mielőtt elhatároztam, hogy elmegyek érted és megveszlek, aztán majd minden nap vezetlek, porszívóért mentem. Kocsival. Azon az útvonalon, ahol évekkkel ezelőtt villamossal döcögtem. Eszembe jutott, s amíg élek, sohasem felejttem el, hogy mennyire gonoszak az emberek, tisztelet a kevés kivételnek. Szóval, Edinát magammal vittem. Asztali lámpáért mentem. S a villamoson jó hangosan, hogy mindenki hallja, azt kérdezte egy nő a másiktól: „mit gondolsz, az a gyönyörű kislány azé a sánta nőé, vagy az ott csak a dadája?” Ez akkor nagyon felkavart engem. Pokolian rosszul esett. S tudtam, hogy a gyerek is hallott minden szót. Természetesen a gonoszkodásra semmit sem válaszoltam. De a mélyponton, a sok nehéz percemben, a gyerekeimre, meg az ilyen durva emberekre gondolok. Nekik, meg önmagamnak akarom bebizonyítani, hogy mire képes az ember, ha van akarata...

DOKTOR SENKI

Alig pár nap alatt váratlanul ősze borult a parádés pécsi táj. Vörösen izzó, sárgálló, barnálló faleveleket támadott több, mint hatvan kilométer per órás lökéseivel a nyarat feledtető, hideget hozó, féktelenül tomboló erős északi szél. Az egész Dél-Dunántúl, élen a Mecsekkel, térdet hajtott az erőszakos évszakváltás kérlelhetetlen törvénye előtt. Ember és állat meglepődve didergett ezen a napon. Andrea is fázósan húzta volna össze magán a kötött kardigánját, ha hirtelen melege nem lett volna - Doktor Senki újabb bénító, bestiálisan kegyetlen gonoszságától. Zokogva futott az óvodából a Rendőrségre. Az átható hideget nem érezte, a kétségbeeséstől folyt a verítéke.

- Jó napot! Segítség! A volt férjem, a Sinyay István ellopta a fiamat az óvodából! Jöjjenek gyorsan! Beteg! Skizofrén! Kapják el! Nehogy kárt tegyen a gyereken, nehogy kivigye őt az országból! Örült! Villanyszerelő létére mérnök-doktornak képzelet és mondja magát! Papír van róla, hogy ideg-elmebeteg. Zárt osztályra való! Ő az, akiről az újság is megírta, hogy sűrűn nincs beszámítható állapotban. Valószínűleg már gyilkolt is. Nemrég hirtelen felindulásból kilötte a szomszédja szemét. A volt férjem veszélyes profi bűnöző! - kiabálta sírva Andrea. Remegett. Úgy érezte, hogy ezt már nem bírja elviselni. Beleőrül az exe újabb rémtettébe.

Andi harmincöt évesen legalább ötvennek érezte magát. Minden óra és perc a fia elrablása miatt számára heteknek tűnt. Az elkövetés napjába bele is ősült. Sokkot kapott. Délután fél háromra az édesanyja is megérkezett. Ettől kezdve már ketten tartották „a frontot”. A nagy otthon maradt, hátha az örült, mintha mi sem történt volna, visszaviszi a gyereket.

Andi ivott egy kávét, csapvízzel megtöltött egy kis üveget, magához vett két csomag papírzsebkendőt, és fotókat keresett. Lehetőleg a legfrissebbeket Ferikéről. Olyanokat, ahol az arcocskája jól látszik. Közben eszébe jutottak az amerikai, meg a francia filmek. A hasonló esetek, amikor kereső kutyákat is bevetettek. Emlékezett rá, hogy ehhez cipő, ruha, azaz szagnyom is kell. - Rajta! Hármat is a csomagjába tett. Aztán, mint egy sebzett oroszlán, elviharzott a Rendőrségre. Jólesett neki, hogy rendesen bántak vele. Ígérték, hogy mindent elkövetnek. Kiemelt ügynek minősítették az esetet. Két rendőrállás autójánál volt már Sinyay lakásán, de hiába csöngettek. Hamarosan házkutatási parancs is lesz, és akkor már bemehetnek. Utána a pécsváradi nyaraló következik. De a részletes személyleírásnál jobb a fotó. Rögtön elküldték mindenkinek. István autójának a rendszámával, s a leírásával együtt. Az országhatárokat is figyelik már. A hivatalos határátkelő helyeket, továbbá a zöld határt is. Legintenzívebben délen. Arrafelé lenne a leggyorsabb menekülési útja a volt férjének.

- Mi lesz, ha autót bérel, vagy taxival mennek? - kérdezte kétségbeesetten.

- Felkészültünk arra is. Gyermekrablásként kezeljük az esetet. Súlyos bűncselekménynek. Nyugodjon meg! Inkább azon törje a fejét, hogy kik a barátai, hol laknak a rokonai? Kiktől kérhet segítséget? Neveket, címeket, autó-márkákat, rendszámokat, s ha van, fotókat kérek róluk is! - hadarta a középkorú bajszos alezredes. Ő vezette a nyomozást.

- És hogy akarják megtalálni őket? - faggatózott tovább vörösre sírt szemekkel Andi.

- A szakmánk szabályai szerint, asszonyom! A tettes lakását civil ruhás nyomozók őrzik. Perceken belül meglesz a házkutatási parancs, és azonnal indulnak a fiúk. Ha ott végeznek, utána már okosabbak leszünk. A kutyás keresésről is döntünk majd. Engem az izgat, hogy Sinyay István háromnegyed tizenegykor vitte el a fiát az óvodából. Ön pedig tizenhárom óra tizennégy perckor jelentette az esetet. Bő két órás előnye van. Tizennégy óra tizenöt óra kiadtuk rájuk az országos körözést. Lehet, hogy az Interpolé is kelleni fog. Majd meglátjuk.

Az a baj, hogy nem ismerjük a volt férje motivációját. Nem mindegy, hogy állatkertbe, cukrászdába, kirándulásra vitte el Ferikét, azaz előre be nem jelentett apai láthatási jogával él szabálytalanul, esetleg ijesztgetni akarja önt, vagy egyértelmű gyermekrablás történt, és esetleg külföldre próbálja átjuttatni a gyereket. Tudjuk, hogy Sinyay tartósan pszichiátriai kezelés alatt állt. Skizofrén. Súlyos beteg. A kollégák már keresik a kezelő orvosát. Nem tudjuk, mikor járt nála utoljára? Milyen pszichés állapotban van? Szóval, sajnos kevés a konkrétum, gyenge a tényismeret. Egyelőre nincsen nyom, nem világos a motiváció, és ez nagyon zavar engem! - dörögte gondterhelten az alezredes. Aztán Andreát kiküldték. Eligazítást tartottak a Sinyay-ingatlan átvizsgálása előtt.

Jó sok rendőr toporgott a „kihallgató szoba” feliratú helyiségben. Aztán hirtelen kirajzottak. Andi látta, hogy mindegyiken golyóálló mellény van, s a Police-feliratú kék kabátjaik alól kilógtak a stukkerek a világosbarna bőr tokkal együtt, s mellettük ott lógtak a bilincsek is. Úgy tűnt, hogy rádió adó-vevő is van náluk bőven. Nagyjából tizenketten lehetnek. A járőr-autók mögé civil ruhás, gumikesztyűs, nagy táskás, középkorú csapat préselődött be egy magán rendszámú kocsiba. - Rendesek! Rengetegen vannak! Ezek tényleg mindent megtesznek! - nyugtatta magát a kétségbeesett anya, aki ekkor már se élő, se holt nem volt. A fiáért reszketett. S valahogy a rendőri erők láttára születő első megnyugvása egy csapásra az ellentétébe fordult. - Fegyver lehet nála! Tudják, hogy skizofrén, s hogy bűnöző lett belőle. Szent Isten! Lehet, hogy a Pista túszul ejti majd a saját gyerekét, ha bekerítik? Már pedig be fogják! Erre készülnek! - hasított belé a felismerés. Mert, aki a vastag katonai bakancsában odalépett hozzá, s azt mondta: „tessék megnyugodni, asszonyom!”, - annak a hátán egy pillanat múlva a „túsztárgyaló”-feliratot olvasta, s ez végképp felkavarta.

Andiból elszállt, kiszállt, elillant az erő, az élet. Összetört. Leroskadott. Próbálta visszatartani a mélyről feltörő zokogását, de már nem lehetett. - Velük kell mennem! - suttogta félhangosan. Talán segíthetek! - tette gyorsan hozzá. Sírástól fuldokolva kezdett könnyögni az ajtóban álló alezredesnek, hogy őt is vigyék magukkal, nehogy itt hagyják! Beleőrülne a várakozásba.

- Szó sem lehet róla! Mindjárt jön két kollégám. Hoznak önnek vizet, kávét, ha kell, szendvicset is, aztán töviről hegyire kikérdezik magát. Segíteni azzal tud, ha most összeszedi magát, nem pityereg, és bátran viselkedik. Akkor is, ha ez most nehéz. Adatokra, tényekre van szükségünk! Gyorsan! - mondta a nyomozásvezető, s valóban rögtön érkezett is a két másik társa. Bemutatkoztak. Egy hadnagy, meg egy főhadnagy. Egy férfi, és egy nő. Hermetikusan zárt szobába tessékelték őt be. Az asztal egyik oldalára leültették. Vele szemben a tisztek helyezkedtek el. Hozták a vizet, poharat is adtak, s utána az asztal közepére tettek egy magnót. Figyelmeztették, hogy mindig a mikrofonba kell beszélnie. Majd a jogait ismertették, s a hamis tanúzás következményeire hívták fel a figyelmét. A hadnagy asszony pedig bejelentette, hogy közben ő jegyzetelni fog, és a jegyzőkönyvet is ő vezeti.

- Mehet?

- Mehet!

- Akkor kezdjük! Az adatait már felvettem. A személyi igazolványát visszaadom. Megállapítottam, hogy ön büntetlen előéletű, körözés alatt nem áll, és büntetőeljárás sem folyik kegyeddel szemben. Legelőször arra kérem, hogy meséljen az életéről! Mondja el nekünk mindazt, amit a volt férje tud önről! - szólt a főhadnagy.

- Rendben! Ott kezdem, hogy én állítólag félénk vagyok. Látszólag. És szelíden erőszakos, meg céltudatos. Ezt mondják rólam. Ha így van, akkor az élet tett ilyenné. A szüleim négy éves koromban elváltak. Az apám lemondott rólam. Megtagadott, és tartásdíjat sem fizetett utánam, holott én erre nem adtam okot. Soha nem is látogatott, ezért a nevelőapámat tekintettem édesapámnak. Ő a nevére is vett engem. Neki köszönhetem, hogy a Göbbl családnévtől

megszabadulhattam. Máig hálás vagyok érte. Megvetés, gyűlölet kötődik bennem ehhez a szóhoz. Nem tekintem az ilyet embernek sem. Amúgy már hetedikes voltam, amikor az egyik szomszéd véletlenül elszólta magát. Tőle tudtam meg, hogy a Kali bácsi nekem mégsem a vér szerinti apám. Fájt. Rosszul esett. A Göbblöket akkor gyűlöltem, és átkoztam meg. De a Kálmán bácsival való kapcsolatomon ez már nem változtatott semmit sem. Épp ekkortájt tanultunk az iskolában Vörösmarty Mihályról. Így lett a kedvenc idézetem az, hogy „A gyűlöletnél jobb a tett, Kezdjünk egy újabb életet.”

Ami a gyerekkoromat illeti, talán még egy rendkívüli eseményről kell szólnom, mert a Sinyay Pista erről is tud. Hat éves lehettem, amikor fertőzés útján elkaptam egy szörnyű betegséget, ami bénulással és olykor szellemi fogyatékossgal is jár. Mire bekerültem a szegedi Gyermekkorházba, már mind a két lábam megbénult. Hónapokon át feküdtem. Naponta injekciót kaptam. Majd hét hónap múltán meglepődtek, hogy meggyógyultam. Utána az édesanyám újból tanított járni. Nagy volt a lemaradásom emiatt az iskolában. Erős akarattal azonban mindent pótoltam. Ismét jó tanuló lettem, s amikor már járni is tudtam, atletizálni kezdtem. Az általános iskola után Egészségügyi Szakközépiskolát végeztem. Robi utána bukkant fel az életemben. Pontosabban, Ferencz Róberttel mi iskolatársak voltunk, és sajnos gyorsan egymásba szerettünk. Öt évig jártunk együtt, aztán összeházasodtunk. Ő volt az első szerelem, az első férfi az életemben. Gyönyörű esküvőnk volt. Akkor még mindketten azt hittük, hogy a nagy érzés örökre szól. De végül csak három hónap lett belőle. Nem azért, mert a Robi épp katonára volt, hanem azért, mert rögtön kiderült, hogy sehogyan sem illünk össze. Tévedés volt az öt év. Hiába, lakva ismerszik meg az ember... Úgyhogy közös megegyezéssel elváltunk, és mindenki ment tovább a maga útján. Nagyjából ennyi az első kudarcom története. Szerintem kizárt, hogy a Sinyay a gyermekrablásba őt belekeverte volna. Azóta sem láttam. Semmit sem tudok róla. Lehet, hogy nem is Magyarországon él.

A Pistával való megismerkedésem előtt volt még valaki az életemben. A Hovács Gábor. Vele úgy találkoztam, hogy a barátnőmmel elmentünk egy étterembe. A Gábor odajött, és illendően megkérdezte, hogy leülhet-e hozzánk. Végtelenül szimpatikusnak találtam, és mi tagadás, csinos is volt. Kiderült, hogy ő is pár hónapja vált el, mint én, s hogy szintén az Ikrek jegyében született. Úgy tűnt, hogy minden passzol. Mintha csak egymásnak teremtettek volna minket. Egyébként Sarkadon volt szobafestő és mázoló. Ott volt a saját szép, nagy háza is. Onnan járt be naponta tizenhárom kilométert utazgatva, hogy engem lásson, és hazakísérjen. Amikor a szüleimnek bemutattam, nekik is tetszett. Komoly fiatalembernek találták. Meg aztán, amúgy is nagy volt a szerelem köztünk. Ezért aztán, amikor azt javasolta, hogy költözzünk össze egy évi próba házasságra, én követtem őt Sarkadra, és onnan jártam be dolgozni a gyulai Kórházba. Biztatón indult minden. De olyan másfél hónap után egyik este nagyon összevesztünk. Napközben rettenetesen felpaprikázták a Gábort. Valóságos fúria lett. Belém kötött, megbántott. Pokolian rossz napja volt. Rögtön összeszedtem a holmijaimat, hívtam egy taxit, és visszaköltöztem a szüleimhez. Nem gondoltam, hogy a Gábor ennyire durva, ennyire hangulatember, ha munka közben felpaprikálják, felidegesítik. Kiderült, hogy öt napon át hiába festett. A megrendelő végül nem fizetett. Elhiszem, hogy ez bosszantó, hiszen lóvá tették, kihasználták. Értem, hogy azon dühöngött: még színárnyalatot is választott a házaspár. De amikor a fizetésre került volna a sor, azt hazudták, hogy felcserélte a színeket. Az lett sárga, ami fehér maradt volna, és fordítva. Rádadásul javítást se engedtek. Elzavarták, ki-dobták. Utána meg nyilván jól nevettek a markukba. Visszaéltek azzal, hogy a megrendelésről nem volt írás, azaz bizonyítás. Még az anyag-költséget sem térítették meg. Szemét dolog, valóban. De nem én tehettem róla! A haragját, a bánatát, a dühét ellenben rajtam vezette le. Szóval, ott hagytam. Azóta egyszer láttam a festékboltból kijönni. Azt hiszem, ő nem vett észre engem, így nem is köszöntünk egymásnak. Kizártnak tartom, hogy a Sinyay valaha is találkozott, vagy beszélt volna vele. Gábor egyébként sem az a fajta, aki gyermekrablásban

részt venne. Elmentem tőle. Többé nem hívott, nem keresett. Nem bosszult. Tudomásul vette a döntésemet. Igen rossz a természete, biztos vagyok benne, hogy csak rövid távú kapcsolatai lesznek. De a fiam ügyéhez neki nem lehet köze.

És akkor most... a volt férjemről. Ez lesz a legnehezebb. Szóval, a Gáborral való szakításom után egy darabig nagyon egyedül voltam. A két kudarcom elég volt ahhoz, hogy lemondjak a férfiakra. Mély csalódást éreztem. Elvesztettem a bizalmamat, a hitemet. Elkönnyeltem, hogy nincs szerencsém a szerelemben. Meg aztán a fejembe vettem azt is, hogy harmadszor már nem tévedhetek. Ment is ez egy ideig, de roppant magányosnak éreztem magam. Egyre jobban kezdett hiányozni egy társ. De az is lehet, hogy csak zavart a hiánya. Már benne voltam a korban. Mások sorra születtek a gyerekek, nekem meg senkim sem volt. A munkahelyemen adódott volna lehetőség. Volt olyan orvos, akinek tetszettem. Feleségül is vett volna. De én ezt nem akartam. Elvi kérdés volt. Irtóztam tőle. Láttam, ismertem az orvosfeleségek zaklatott, sanyarú életét. A hosszú ügyeletek! A hétvégék. Utána se karácsony, se szilveszter, se húsvét. Az orvosok az életük javát a kórházban töltik. Náluk első a hivatás. A család csak másodlagos. És én nem így képzeltem el az életem. Végső elkeseredésemben elkezdtem böngészni a társskereső hirdetéseket. Végül öt jelígére válaszoltam. Fényképet, bemutatkozást is küldtem, de őszintén szólva nem sok reményt fűztem a dologhoz. Aztán az Express Újságnak köszönhetően egyszer csak minden megváltozott. A rengeteg borzalmat, István bűnbándáját, vagyis Eszter, Vera, Ági, Ákos, meg a Fegyhveres család szörnyűségeit ekkor még nem ismertem. Furcsa módon Pista levelét legutoljára kaptam meg, ezért ekkor már találkoztam a másik négy férfival. Volt, aki azt mondta, hogy nagyon megfelelne neki, viszont azt előre leszögezi, hogy ő gyereket nem akar. Attól kezdve számomra nem létezett az illető. De valahogy a többi se igazán volt az én világom, az én elképzelésem szerint való. Ezért már lemondtam az egésztől, mire kézhez kaptam a Pista levelét. Meglepődtem, mert kulturált volt. Nagyon tetszett, amit írt. Dr. Sinyay István. Így mutatkozott be. Utólag ellenben kiderült, hogy egyszerű villanyszerelő volt. De olyan hitelesen és betegesen hazudott, hogy első perctől fogva elhittem neki mindent. A nem létező diplomáját, s a sohasem volt doktori címét is. Először telefonon beszélünk, aztán többször találkoztunk is. Nagyon akartam ezt a kapcsolatot. Elvakított a vágy, hogy végre én is révbe érjek egy férfi oldalán. S persze, pokolian naiv voltam. Mint az ígét a templomban, úgy hittem az összes szavát. Nem gyanakodtam. Nem vizsgálgódtam, nem nyomoztam utána, nem ellenőrizgettem semmit sem. Nem feltételeztem, hogy beteg, mert kezdetben, amikor együtt voltunk, nem látszott erre utaló jel. Bár az korán feltűnt, hogy a kapcsolatunk nem olyan felhőtlen, mint ahogyan én azt szerettem volna. Furcsa volt az is, hogy sűrűn figyelmeztetett: akkor nem lesz semmi baj, ha azt csinálom, amit ő mond. Szó szerint ezt ismételte. Mindig. Én ezt sokáig valami férfias határozottságnak gondoltam, pedig terrorizálás, basáskodás volt. Nem csoda, hogy egyre csak jöttek a konfliktusok, hiszen az embernek van saját akarata is. A totális diktatúra, a zsarnokoskodás, az uralkodási mánia elviselhetetlen. Persze, hogy szóvá tettem a rövid pórázt, az akarnokságot, a lelki terrort. Pista ilyenkor durva és agresszív lett. De annyira szerettem, hogy megpróbáltam őt elfogadni olyannak, amilyen. Meg aztán abban reménykedtem, hogy a szeretettel sok mindent el lehet érni, és majd megváltoztatom őt, aki az utolsó reményem volt. Ezért történhetett meg, hogy egy évi együttélés után összeházasodtunk. Pedig, ha belelapozok a titkos naplómbe, amit a munkahelyemen tartottam elzárva, abból kiderül, hogy ekkor már sokat szenvedtem, és értetlenül álltam Pista ok nélküli dühkitörései, meg a pofonok előtt. Mégis tele voltam naiv hittel és szerelemmel, amikor kimondtam az igent. Bár azt nem értettem, hogy a férjem miért nem használja a doktori címet. Pista azonban ezt is megmagyarázta. - Minek? - kérdezett vissza. A lényeg az, hogy megvan. Ha a környéken tudnák, még éjszaka is becsöngetnének azt gondolva, hogy orvos lakik a házban. Másrészt nagyobb lenne a betörések kockázata is. Egy doktor előbb válik célponttá, mint bárki más. S mivel

villanyszerelőt hívott, ha kellett, végképp nem gyanakodtam arra, hogy a férjem dehogyis mérnök-doktor!

Sinyay rendkívül sokat adott a külsőségekre. A saját megjelenésére is, ami kifejezetten vonzóvá tette őt. Jól éltünk. Mindig sok pénzt tett a közös kasszába. Sokkal többet, mint amennyit én megkerestem. Sűrűn buzdított, hogy nyugodtan vegyek magamnak szép ruhákat, cipőket, kabátot, bundát, ékszereket, ami minden nőnek a gyengéje. Úgy látszik, nekem is. Tény, hogy e téren kitett magáért. Pazar volt az esküvőnk is. Elegáns, pompás, és drága. Rengeteg barátját elhívta, akiket én persze, nem ismertem. Rámutatott a tömegben erre, arra, a neveiket is mondta: István, Zsuzsa, Margit, Kriszta, Robi, Réka, Éva, Ilona, Ibolya, Sanyi, Zoli, satöbbi. Akkor még nem tudtam, hogy ők mind egy alvilági banda tagjai. Rendes ruhákban voltak, és rettenetesen hangosak voltak. Más nem tűnt fel nekem.

Miközben a férjemmel egyre több lett közöttünk a konfliktus, én mindinkább azzal magyaráztam a helyzetet, hogy a Pista hirtelen haragú, robbanékony természetű. Előtte se felesége, se gyereke, se családja nem volt. Jó ötletnek tűnt egy közös gyerek. Úgyhogy a Ferike hamarosan meg is született. Teljesen egészséges volt. Az orvosok is ezt mondták. De két hetes korában váratlanul rosszul lett. Megijedtem. Berohantam vele a Kórházba. Azt mondták, hogy a hasában tumor van. Azt hittem, ott halok meg rögtön. Gyorsan átirányítottak minket Szegedre, a Gyermekklinikára. Ott azonnal aláírtak velem egy papírt, hogy engedélyezem az életmentő műtétet. Hazarohantam a holmikért, meg, hogy a férjemnek elmondjam a rémes híreket. Ő természetesen horgászni volt, mert a bűnözés mellett ez volt a másik hobbija.

Mire visszaértem Szegedre, a gyereket sehol sem találtam. Nem volt sem a kórteremben, sem a vizsgálóban. Az ápolónők se tudtak róla semmit. Végül a Sebészeten egy óriási üveg ablak mögött találtam rá. Jött egy orvosnő, aki azt mondta: a fiamat most operálják. Ha rosszindulatú a vese daganata, akkor meghal. Ha jó indulatú, akkor életben marad. Nincs arra szó, hogy akkor én mit éreztem a műtő előtt várakozva. A föld nyílt meg alattam. Megsemmisültem.

Az órák örökkévalóságnak tündek. Aztán végre kijöttek, és hozták a fiamat is. Kiderült, hogy az operáció sikeres volt, de tévedésből vették ki a gyerek jobb veséjét. A másik kórházban azt írták a kórlapjára, hogy császármetszéssel született, ami nem igaz. Így az árnyék, amit láttak, nem tumor volt. Csupán szülés közben az egyik vese megnyomódott. De teljesen ép volt!

Mindezt én tragédiaként éltem meg, hiszen az apró gyomorrontás, meg a két kórházi hiba, vagyis figyelmetlenség oda vezetett, hogy tévedésből kioperálták a fiam egyik teljesen egészséges veséjét. Gondolkoztam, hogy pereskedjek-e? De végül nem tettem. Magam is egészségügyi dolgozó vagyok. Tudom, mit jelent a túlterheltség, az ember, meg az eszközhiány, s a fáradtság, mert a fizetésekkel megélni nem lehet, ezért majdnem mindenki másodállást vállal, s alig áll a lábán, amikor életről és halálról dönt, ha akarja, ha nem. Tudtam, hogy a Ferikét örök életre megcsonkították. Ezen változtatni már nem lehetett, noha a felelőtlenségre nincs mentség. Ha a másik veséje egyszer tényleg megbetegszik, akkor a fiam meghal. Azóta is úgy vigyázok rá, mint egy megszállott. Sokáig fizetés nélküli szabadságot vettem ki, hogy mellette lehessenek. Pistát talán elhanyagoltam. Minden idegszámmal a gyerekre koncentráltam, ez igaz. Tény, hogy egyre rosszabb légkörben éltünk. S amikor a férjem már dolgozni sem járt, akkor nyílt fel a szemem, akkor derült ki minden, amit addig eltitkolt előlem. Vagyis, hogy hosszú évek óta állandó ideggondozás alatt áll, s hogy ezért titokban erős gyógyszereket szed. Ráadásul még így is egyre romlott az állapota. Dolgozni nem bírta, csak horgászott, meg biliárdozott. Heteken át megcsinálta, hogy reggel ment, este hat körül jött, mintha a mérnöki irodában lett volna. Csak, hát diplomája sem volt. Pontosabban, egy hivatalos oklevelet hamisított. Amúgy társaságba se igen mehettünk, mert elég volt egy jelentéktelen apróság, és a Pista többé nem bírta uralkodni az indulatain. Tombolt, kiabált, gúnyolódott, mindenkit vérig sértett, replikázott, bosszult, csapkodott, őrvongott. Szégyellem magam, hogy

egészségügyi dolgozó létemre csak ennyi idő után jöttem rá, kivel is állok szemben. Az egyik szabadnapomon, amíg a Ferike az óvodában volt, titokban követtem a férjemet. A bandájával volt találkozója. Ki is hallgattam őket. Ezek nagyban loptak, csaltak, hamisítottak. Kevés híján elájultam. Egy parkban, a törzshelyükön beszéltek meg a bűnügyeiket. Úgy, mintha ez a világ legtermészetesebb, legális dolga volna. Utána a férjem hosszan biliárdozott, majd hazajött hozzánk, mintha egész nap az irodában dolgozott volna. Ekkor értettem meg, hogy skizofrén, kettős énű ember, akinek a viselkedése teljesen kiszámíthatatlan. Sokáig nem mertem beszélni az orvosaival sem, pedig napközben az összes szekrényt, fiókot átkutatva megtaláltam a hivatalos leleteit. Attól fogva rettegettem. Nemcsak magamat, hanem főleg a gyereket féltettem.

Ahogy súlyosbodott Doktor Senki állapota, úgy vált egyre elviselhetetlenebbé odahaza az élet. Ferike nagyjából egy éves lehetett, amikor a férjem a szomszédokkal is háborúzni kezdett. Mondanom sem kell, értelmetlenül. Valóban nem voltak kedves, rendes, becsületes emberek. Gyakran hangoskodtak, olykor felrúgták a kukákat, és durva megjegyzéseket is tettek. A Pista meg rögtön felkapta a vizet, és mint egy örült dúvad, úgy támadott. Pár hónap múlva az újságból értesültem arról, hogy az egyik szomszédnak valaki hirtelen felindulásból kilőtte a szemét. A cikk szerint az igazságügyi elmeorvos szakértő megállapította, hogy az elkövető nem volt beszámítható állapotban, így a Bíróság felmentette, noha alapos a gyanúja annak, hogy évekkel korábban gyilkolt is. Az újságíró tiszteletben tartotta a személyiségi jogait, s a felmentett bűnözőt a tudósításában mindvégig S. Istvánnak nevezte. Kérdezni nem mertem, de sejtettem, hogy a férjem a tettes. Néha kiöltözött. Azt mondta, új munkahelyet keres. Nyilván ilyenkor járt titokban a bírósági tárgyalásokra. Védő ügyvédet is kirendeltek mellé.

Súlyosbította a helyzetet, hogy bár nem dolgozott, a havi pénzt mindig a közös kasszába rakta. De már ekkor tudtam, hogy egy kiterjedt bűnbanda tagja. Éva, Ilona, Robi, Gábor, Ibolya, Sanyi, Zoli, a másik Pista, a Szilvia, az András, és a többiek olajozott gépezettel bűncselekmények árán szerzik a pénzt. És mi ebből élünk, az én szerény keresetem mellett! - Éreztem, hogy ez így tovább nem mehet. Be kellett látnom, hogy tehetetlen vagyok. Kudarcot vallottam. A férjemet se a betegségből, se a bűnözésből ki nem menthetem. Másrészt az idegeim is kezdték már felmondani a szolgálatot. Felőrldtem. S amikor azon kaptam magam, hogy a Ferikéhez sem úgy szólok, ahogyan kellene, mert ideges és türelmetlen vagyok, világossá vált, hogy cselekednem kell. Biztosra vettem, hogy a kulccsal zárt fiókban fegyver lehet. A zárat felfeszíteni nem mertem. S amíg a gyerekek el nem költöztem, addig a Rendőrségre se mertem menni. Pista megölt volna bennünket, ez nyilvánvaló volt. Tehát, menekülnünk kellett. Jó előre megterveztem mindent. Tisztában voltam azzal, hogy ha hibázok, arra a fiammal mindketten rámegyünk.

Vártam a szerdát. Pista olyankor mindig későn jött haza. Bandázott. Reggel korán, ahogy kihúzta a lábát, rögtön összeszedtem a hivatalos iratokat, dokumentumokat, s a személyes holmik közül a legszükségesebbeket. Tudtam, hogy ott kell hagynom mindent. Ferikét aznap óvodába se vittem. Egyből a szüleimhez mentünk taxival, és sírva, szégyenkezve meséltem el nekik mindent. Elhültek. A döbbenettől sokáig szóhoz sem jutottak. A legvadabb álmaikban sem gondolták volna, hogy ez a valós helyzet, holott ők is olvasták az S. Istvánról szóló rendőrségi cikket. Csakhogy azt hitték, hogy nálunk minden rendben van, és boldogok vagyunk.

Hatalmas szerencsém volt, hogy számíthattam a szüleim segítségére. Náluk lakhattunk, így lett fedél a fejünk felett, s mint a szemük fényére, úgy vigyáztak az unokájukra, én pedig az új városban új munkahelyet kaptam. A körzeti orvosi rendelőben helyezkedtem el, asszisztensként. Borzalom, amennyit éjjel-nappal dolgoztam, mert nagyon kellett a pénz. Huszonégy,

negyvennyolc, meg hetvenkét órás embertelen ügyeket vállaltam. Csoda, hogy össze nem estem. De nem tehettem mást, mert mindenünk Doktor Senkinél maradt. Két bőrönddel jöttem el.

Amikor már biztonságban tudhattam magunkat, benyújtottam a váló keresetet. Pontosan kettő hónappal ezelőtt mondták ki a válást. Szerintem a fiam elrablásának az időzítése nem lehet véletlen! Kérem, találják meg őt, és ártalmatlanítsák az örült apját! - mondta a görcsös sírástól fuldokolva Andrea.

Mindkét nyomozó elégedett volt. A kihallgatás véget ért, a magnót kikapcsolták. A bandán már régóta rajta vannak. Időzítés kérdése, hogy mikor csapnak le rájuk. Már a TEK is megkapta a szükséges eligazítást. Közös, kiemelt művelet lesz a letartóztatásuk. A sértett tanúvallomása, meg az óvónő személyleírása és nyilatkozata alapján mielőbb végrehajtható! - közölte tárgyilagos hangon a tényszerű információkat a főhadnagy. Utána Andi rövid időre magára maradt. Ami jól jött, mert igencsak megviselte őt a hosszú nyúlt kihallgatás. A múlt-idézés, és főleg a gyerek eltűnése. Habár, nagy érvágás, hatalmas szégyen volt az is, hogy kiderült: profi bűnöző felesége, s a fiának egy skizofrén örült, egy csaló, hamisító bűnöző az apja.

Andi úgy érezte, mintha mázsás sziklák nyomnák a vállát, s a szívét. A megalázottság, s a tehetetlen kiszolgáltatottság kínja vegyült a rémült rettegés, az aggodás, a kétségbeesés félelmével a lelkében. Úgy érezte: haldoklik. Ha Ferikét többé nem látja, ha az örült rejtegeti egy darabig a bandája segítségével, ha valahol, valami kietlen helyen fogva tartja a gyereket, hogy a válást bosszulja, s aztán, amikor már kevésbé keresik őket, nem őrzik ennyire erősen a határokat, valami csellel, trükkel átszöknek külföldre, akkor már nyert ügye van. Bottal üthetik a nyomukat. Persze, forró nyomon most sincsenek. Az alezredes azt mondta: nincs semmi nyom! - Őrület... De, ha a gyereknek baja esik, vagy nem kerül elő, biztos, hogy azt nem élné túl. Vagy a szörnyeteggel, vagy önmagával, vagy mindkettejükkel végezne, az biztos! - futott át az agyán.

A harmincöt esztendő Andrea a három és fél éves kicsi fiára gondolt, aki gyanútlanul kísértelt ma délelőtt háromnegyed 11-kor Doktor Senkivel az óvodából. Vajon milyen mesét adhatott be neki Pista? Hol lehetnek most? Mit csinál az a szerencsétlen? Kap-e rendesen enni, inni? Mi van, ha valami nedves pincébe zárták őt? Nemrég olvasott ilyen esetről. Több, mint húsz év után szabadult szörnyű börtönéből egy saját apja által foglyul ejtett lány, akit rendszeresen meg is erőszakolt a tulajdon atyja. A Rendőrség hatalmas erővel kereste, az Interpol is köröztette, miközben eltűntté nyilvánították. A fél világot bejárta akkor a döbbenetes gaztett híre. Beleborzongott mindenki. Utólag kiderült: a rendőrök többször is kint jártak a háznál, csak épp a pincébe nem mentek le... Azaz, minden megtörténhet! Jaj, nehogy ők is így járjanak! Hogy a lábuk előtt hever a megoldás, és... elmennek mellette, mint a német rendőrök, katonák. És nehogy végezzen a fiával! S utána magával. Például, ha bekerítik, ha szorul a hurok... Pista nyilván depressziós is.

- Asszonyom! A volt férje lakását, kertjét, garázsát, és a nyaralóját is átvizsgáltuk, de semmit sem találtunk. Se ő, se a gyerek, se a kocsija nincs meg. Ez rossz hír. Leadtuk a rendszámra is újból a körözést. Megerősítést kaptunk arról, hogy a férjének valóban van marok lőfegyvere, vagyis pisztolya. Azt is magával vitte. Lehet nála érvényes útlevele is, mert az is eltűnt. Az Európai Unió területére természetesen szabadon beléphet. Vízumot pedig bárhová, bármelyik uniós tagország területéről kérhet. Mégsem adjuk fel! Az egész megye területére elrendeltük a helikopteres, meg a kutyás keresést is, a Duna meg a Maros közére pedig a zöldhatár nagy erővel való ellenőrzését. Éjszakára is. Ön a fiát szeretné visszakapni. Mi pedig az apjára vadászunk több okból is. A gyermekrablás megalapozott gyanúja mellett hatalmas egyéb

bűnlajstroma is van. Igaz, nem sokat tehetünk ellene, mert a skizofréniája miatt minden Bíróság mindig felmenti majd, a Pszichiátria zárt osztályáról pedig havonként ki fogják őt engedni. Azzal együtt, hogy papírja van a hasadásos elmezavarásról, a lelki betegségéről, s így mindenki tudja, hogy beszámíthatatlan, ön-és közveszélyes ember, akinek a szellemi tevékenysége gyorsulva hanyatlak, a pszichikai folyamatok bomlása mellett. De mindent elkövetünk. Ennél nagyobb létszámmal, ennél több eszközzel és intézkedéssel gyereket még aligha kerestek! Úgyhogy most próbáljon megnyugodni, menjen szépen haza, és ne álljon szóba senkivel! Ne törődjön a szomszédaival, akármit is mondanak! Viszont ön, vagy az édesanyja, kérem, hogy mindig tartózkodjon a telefon mellett! Éjjel-nappal, amíg meg nem találjuk a körözötteket. A járőr kollégák majd hazaviszik. Rendőri őrizetet is kap. Ennél többet nem tehetünk!

Andrea elgyengülve, keserűen, reményvesztetten szállt be a rendőrautóba, mintha félholt volna.

Talán az is volt. Azt kérte, hogy hazafelé menet valamelyik templomot ejtsék útba. Adjanak neki öt percet, hogy imádkozhasson, mielőtt megkezdéné a monstre telefon-ügyeletét, s a csodára várását.

A rendőrök a Szent Márk térre vitték őt, a Dómhoz. Kiszállt. Eszébe jutott az egy hetes olasz nászútjuk. S ő most itt áll a szegedi Szent Márk téren, melynek a területe egyezik a névadó velenceiével. Letérdelt, és a bő kilencven méter magas torony tetejére nézett. Épp galambok röppentek szét róla. - Nem jó! - gondolta, és visszaszállt a kocsiba.

- Bocsánatot kérek! Ne haragudjanak rám! Össze vagyok zavarodva. Elvégre nem mindennap lopják el az ember egy szem fiát! Legyenek szívesek a Fogadalmi templomhoz vinni engem! Nagy bajban vagyok. A bronz feszület előtt kell fogadalmat tennem, és imádkozni is fogok.

Zokszó nélkül teljesítették a kívánságát. A négy rendőr közül kettő családós volt. Sajnálták őt. Értették a lelkét.

- Isten, ha vagy! - kezdte félhangos imáját térdre ereszkedve - ő, aki vallásos sohasem volt. Imádkozni sem tudott. Mindössze két sor jutott az eszébe. A „Mi atyánk, ki vagy a mennyekben”, meg a „Hiszek egy Istenben”. Csakhogy ő nem hisz! Többé senkiben. Nem hazudni jött a templomba, hanem kérni, és fogadalmat tenni.

Miután ezt gyorsan tisztázta magában, újból megszólalt.

- Isten, ha vagy! Kérlek, segíts! Látnod kell, hogy ezt sem a gyerek, sem én meg nem érdemeltem! Kérlek, tégy csodát! Vezesd a rendőröket a fiamhoz! Add, hogy épségben hazahozzák! Cserébe itt és most a te színed előtt fogadalmat teszek. Minden vasárnap eljövök ide, és hozok egy szál virágot. És soha többé idegennel, férfival szóba nem állok! Egyedül fogom felnevelni a kicsimet. Senki idegent nem engedek a közelébe. Kérlek, vigyázz rá nagyon! Meg a szüleimre is. Nekem csak ők vannak. Vigyázz rájuk, - amíg távol leszek. Nagy útra, nagy kínra készülök - azért, hogy megvédhessem őket. Nincs más választásom. Meg kell tennem. Kérlek, Isten, segíts! Adj nekem erőt és hitet! Viszontlátásra! Öt év múlva, - ugyanitt! S utána... minden vasárnapon. Ígérem, itt leszek!

Rezzenéstelen arccal, jóval nyugodtabban ült be a kocsiba, mint eddig. Tudta már, hogy nem ez lesz az utolsó rendőrségi útja.

- Elnézést! A TEK-et emlegették. Az micsoda? - kérdezte.

- A terror-elhárítás központja. Ha kell, onnan is bevetnek kommandót! - érkezett a válasz.

- Ugye, jól tudom, hogy a hirtelen felindulásból elkövetett emberölést öt év letöltendő börtönbüntetéssel sújtják? - érdeklődött újból.

- Igen! - szólt a kurta felelet.

Ebben maradtak. Andrea a ház előtt kiszállt, s aztán várt, várt, egyre csak várt, hogy végre eljöjjön az ő Napja.

A SZERZŐ

CSURGAY JUDIT Pulitzer-díjas tévé-riporter, író, újságíró, tanár. Újságíró oklevelének megszerzése mellett az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett kitüntetéses diplomát. A Magyar Televízió „Riporter kerestetik!” vetélkedője egyik győzteseként kezdte negyedszázados televíziós pályafutását. Kötetei: Ne add fel, soha! (Riportkötet. Semic Interprint Kiadó, 1995.), A first lady (Regény. Novum Pro Kiadó, 2011.), Párizs könnyei (Regény. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2020.), Hozzátok szólok! (Versek. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2020.), Ne kérdezd! (Versek. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2020.), Sasok karmai között, a hatalom vonzásában (Regény. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.), Micsoda év volt ez! (Versek. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.), Jagd a fedélzeten! (Regény. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.), Szervusztok, gyerekek! (Ismeretterjesztő kaleidoszkóp. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.), Ki a világ leggazdagabb embere? (Mesék. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.), Fohász (Versek. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.), A smaragd szelence titka (Regény. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.), Zuhanás (Novellák. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.), „La illah il Allah” (Novellák. Országos Széchenyi Könyvtár, E-könyv, 2021.)

